

Stor utställning om Åland

KULTUR. Den här glasmålningen av Eric O.W. Ehrström finns i Nationalmuseum i Helsingfors. I dag öppnar i museet en ny utställning om Åland, där man på 160 kvadratmeter strävar efter att visa den åländska identiteten.

SIDAN 8

Klart nu för tornhus invid Rökkas kiosk

NYHETER. Vad sägs om att bo i en lägenhet i ett höghus, nära till affärer och arbetsplatser, med utsikt över Slemmern?

Snart kan det bli verklighet. I går godkände stadsstyrelsen Allbyggs anhållan om att få arrendera området på lång tid och bygga ett nytt bostads- och affärskomplex på tomten invid Rökerirondellen.

Arkitekten **Micko Koskinen** har gjort en

idéskiss över hur huset kan se ut. Enligt skissen byggs affärs- och kontorsdelen i en halvcirkel mot rondellen medan lägenheterna – ett 20-tal – byggs i tornhusdelen.

– Huset innebär en förändring för stadsdelen Strandnäs, helt klart.

Men hur går det för ”Rökkas”?

– Bra. Kiosken får stå kvar, säger han.

SIDAN 10

Skiss: ARKITEKTSTUDIO MIRA

ÅAB-rånet – Rättegången

Vittne svek i rånrettegång

NYHETER. Vittnet skulle bekräfta att den åtalade 35-åringen är bekant med en man som deltog i rånet mot Ålandsbanken.

Men vittnet drabbades av både diskbräck och ryggskott och kom aldrig till rättegångssalen i Stockholms tingshus.

Och när han till sist avlade sitt vittnesmål per telefon hävdade han att det som han sagt enligt förhörsprotokollen inte stämde.

Åklagaren yrkar ändå på minst fem års fängelsestraff för 35-åringen.

SIDAN 4

Kampen om Birka

Eckerö nådde 50 % – fullföljer anbudet

NYHETER. Rederi ab Eckerö nådde – med darr på ribban – över 50 procentsstrecket också för rösterna i försöket att förvärva aktierna i Birka Line. Det preliminära beskedet visar 50,1 procent.

Vd **Björn Blomqvist** är lättad, men vill ändå avvakta det kontrollräknade resultatet.

– Redan någon månad efter att vi gav vårt bud såg vi att vi inte skulle nå upp till 90 procent av aktierna i Birka. Vi är glada över att vi nådde över 50 procent.

SIDAN 3

Vinnarcykeln ser inte märkvärdig ut, men vänta bara tills Nöjesredaktionen målat den. Foto: JONAS EDSVIK

Picknick på väg mot gammal cykel

NÖJE. Den här veckan presenterar Nöje en bunt sommaraktiviteter som inte kostar skjortan. Förutom frisk luft och motion får de som följer aktivitetsplanen chansen att vinna en inte alltför modern cykel som ska piffas upp av Nyans redaktion. Testa kajakpaddling, bergsbestigning och picknick i naturen, på vägen mot vinsten.

SIDORNA 14-15

Hit skulle vattnet stiga. Ulf Asplund vid Ålands teknologocentrum har varit med och tagit fram kartor som visar hur delar av Åland skulle drabbas om havsytan stiger med fem meter. Rökerirondellen i Mariehamn skulle hamna under vatten. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Hit stiger vattnet om isen smälter

MILJÖ. Sviby, delar av Möckelö, Västerkalmar, och stora områden av Mariehamn hamnar under vatten om Grönlandsisen fortsätter smälta i samma takt som hittills.

Haga i Saltvik skulle också drabbas hårt.

– Hagaområdet blir skärgård, säger **Ulf**

Asplund vid Ålands teknologocentrum.

Det är ÅTC som tagit fram nya kartor som visar vad den globala uppvärmningen kan leda till på lång sikt.

Genom att utgå från grundkartan där höjdkurvorna syns och lägga till en höjning av

havsytan med fem meter vatten, har ÅTC fått fram bilderna.

– Det är inte svårt att ta fram de här kartorna, men jag tror att det är första gången det görs på Åland, säger Ulf Asplund.

SIDAN 2

9 historiskt

I medeltidens mörker. Där hamnar Historisk-reportern **Håkan Skogsjö** när han följer Kastelholms historia bakåt i tiden.

15 nöje

”Jag är nog mer eller mindre perfekt.”

OVE BERGLUND I FRÅGELÅDAN

18 sport

Vårens hetaste dammatch avgörs på lördag i Bengtsböle då Åland United möter tabelltvåan HJK.

krönika

22

”Tänk på hur ljuvligt vi grälade om vad som var konst och vad inte.”

KRÖNIKÖREN MOSSE WALLÉN

SOMMARMÖBLER

TILLFÄLLET

Annika Orre

Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

Så kan Åland drabbas av issmältningen

Nya kartor visar delar av landskapet under vatten

Fortsätter Grönlandsisen att smälta i samma takt som hittills kommer stora delar av Åland att hamna under vatten. Det visar nya kartor som Ålands teknologocentrum har tagit fram.

I dag presenteras en ny miljöguide för skärgårdsföretag i samband med Östersjöfondens seminarium. På samma gång passar Ålands teknologocentrum på att släppa kartor på hur delar av Åland påverkas om havsnivån stiger med fem meter. Syftet är att ge miljöfrågorna uppmärksamhet.

– Vi har tittat på områden i Mariehamn och Haga i Saltvik, säger styrgruppens ordförande **Ulf Asplund**.

Genom att utgå från grundkartan där höjdkurvorna syns och lägga till en höjning av havsytan med fem meter vatten, har ÅTC fått fram bilderna.

– Det är inte svårt att ta fram de här kartorna, men jag tror att det är första gången det görs på Åland, säger Ulf Asplund.

Skärgård

Sviby, delar av Möckelö,

Västerkalmare, och stora områden av Mariehamn skulle hamna under vatten. Haga i Saltvik skulle också drabbas hårt.

– Hagaområdet blir skärgård, säger Ulf Asplund.

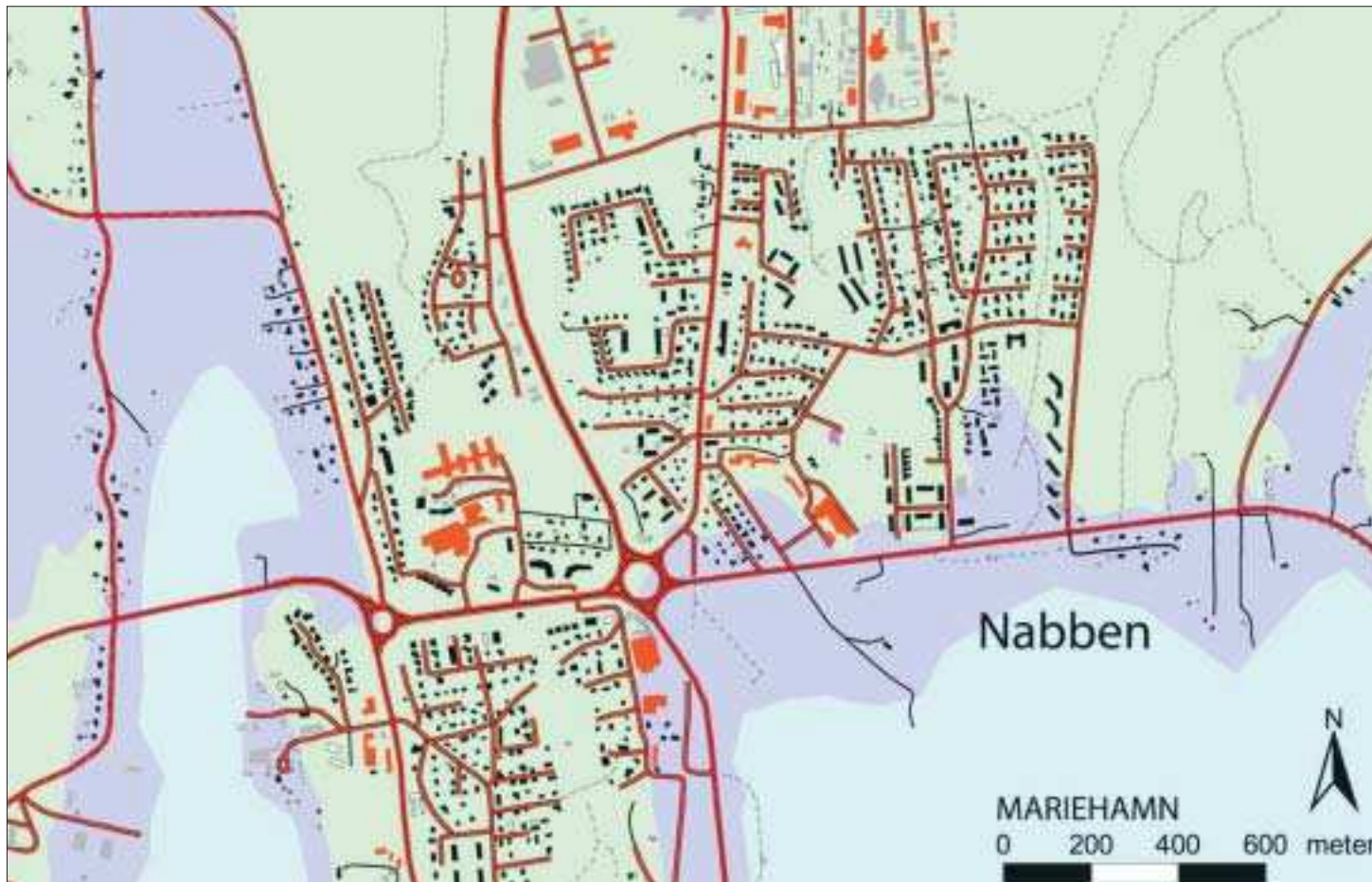
80 procent av världens sötvatten är fruset i Arktis, Antarktis och glaciärernas ismassor.

– Smälter isarna är vi illa ute. Vi har gjort kartorna för att väcka folks intresse och hoppas att de fungerar som en väckarklocka. Vi måste ta problemet med växthuseffekten på allvar nu.

Ännu finns inga översvämningsskärter över hela Åland. Men Ulf Asplund tror att det snart kan finnas på ÅTC: s hemsida att ladda ner.

Enligt FN:s klimatrappport steg världshavens nivå med åtta centimeter 1961-2003. Orsaken till stigningen är att världshaven blir varmare och att glaciärerna smälter. Och stigningen accelererar alltmer. Under de senaste 27 åren har 20 procent, en femtedel, av den arktiska isen smält bort som en följd av växthuseffekten.

Enligt beräkningar kan havsytan komma att höjas

Norra Mariehamn. Fortsätter vattennivån att stiga med fem meter kommer stora delar av staden att översvämmas. Det kommer dock inte att ske under vår livstid. Bild: ÅTC

med nästan en meter under de närmaste hundra åren. Det höjda vattenståndet gör att många orter hotas av

översvämningar i framtiden.

Kartorna presenteras i dag kl 13.15 i Kaptenssalen på Hotell Arkipelag.

Ny miljöguide

ÅTC vill ge en aktuell bild av dagens miljöhot och konsekvenserna miljöförstörelsen kan ge i skärgården. Därför väljer man även att ge ut en miljöguide.

Vad kan till exempel en fiskodlare göra för att minska övergödningen av vat-

tendrag? Hur ser framtidens skärgårdsföretag ut? Det och många andra frågor svarar den nya "Miljöguide för skärgårdsföretag" på.

Guiden distribueras till företag som verkar i skärgårdsmiljön kring Östersjön i Sverige, riket och på Åland. Ansvarig utgivare är Sydvästra Finlands miljöcentral med stöd av Interreg IIIA som är ett samarbetsprojekt inom EU.

Miljöguiden vänder sig

till fiskodlare, jordbrukare, logistikföretagare, turismidkare och butiksinnehavare i skärgårdsmiljön.

– Vi vill få skärgårdsföretagen att bli mer miljövänliga. Vi upplever att miljön blir en allt viktigare fråga för dem, säger Ulf Asplund.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 468

Placera smart

50 %

50 % OP-Avkastning (blandfond)
50 % 12-månaders deposition till 5,00 % ränta

Bonus!

Som ägarkund ökar placeringen även din Andelsbanks-bonus!

Minimiplacering 10.000 euro. Erbjudandet gäller till 31 maj 2007.
Ring Sven-Olof, Johnny, Anders eller Lisbeth på telefon 6330.

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

Saltvik Haga. Man räknar med att havsnivån kommer att höjas med en meter de närmaste hundra åren. En höjning med fem meter skulle tvinga många familjer i Saltvik Nääs att flytta. Bild: ÅTC

Grönt visar torr mark
Blått visar nuvarande vattennivå
Lila visar översvämmade områden

På motionsbanan i Jomala hittades en harunge med ett spjut genom kroppen. När Nyan besökte platsen fanns den inte kvar.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Harpalt spetsad i Jomala

En harunge hittades med ett spjutliknande föremål genom kroppen på motionsbanan i Jomala Kyrkoby på onsdag kväll.

– Harungen låg död mitt på banan. Genom kroppen hade den ett armborst eller spjut, säger en av Nyans läsare.

Hon är upprörd över händelsen.

– Jag blev rädd och lämnade snabbt platsen.

Polisen hade på torsdagseftermiddagen ännu inte hört något om det inträffade.

– Det är förmodligen några yngre glopar som varit i farten. Låg den mitt på vägen var det inget misstag. De ville att man skulle se den, säger vakt-havande befäl.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Billigare eftis i Hammarland

■ **HAMMARLAND.** Avgifterna för eftermiddagsvården i Hammarland kommer troligen att sänkas från augusti. Kommunstyrelsen behandlade frågan vid sitt senaste möte och är enig med socialnämnden i frågan.

Enligt kommundirektör **Kurt Carlsson** kan man säga att det skedde ett olycksfall i arbetet när kommunen i mars justerade dagvårdavgifterna och bland annat anpassade maxtaxan till det som det som förutsatts i lagstiftningen. Eftisavgifterna fastställdes i det sammanhanget till 72 procent av dagisavgiften i heldagsvård, vilket innebär en höjning jämfört med tidigare.

Eftisavgiften var tidigare 60 procent av heldagsavgiften. Nu kommer man att föreslå för fullmäktige att avgiften för eftisvården igen sänks till den gamla nivån.

– En avgift på 72 procent av en heldagsplats är orimligt högt, konstaterar Carlsson. (jk)

Dyrare bygga om Lemlands skola

■ **LEMLAND.** Grundskolans om- och tillbyggnad blir dyrare än planerat. Tidigare har Lemlands kommun budgeterat 261.000 euro för projektet och i måndags utvidgade kommunstyrelsen ramen med ytterligare 92.000 euro.

– Det beror på att vi tidigare har räknat fel gällande landskapsandelssumman, säger kommundirektören **Mikael Smeds**. (as)

Rederi ab Eckerö nådde över 50 procent av rösterna i Birka Line

”Nu måste vi förbättra en hel del relationer”

– Vi känner en viss lättnad över att processen så här långt är avslutad. Nu återstår ett stort arbete med att förbättra en hel del relationer. Vi har noterat att vi har uppfattats som burdusa och arroganta och den kritiken tar vi till oss.

Det säger vd Björn Blomqvist efter att Rederi ab Eckerö nu har nått 50,1 procent av rösterna i Birka Line.

I går på eftermiddagen kom det preliminära resultatet av Eckerös offentliga köpbud på aktierna i Birka. Budtiden har pågått sedan mars. Eckerö har för avsikt att fullfölja anbudet.

Från början var målet att nå 90 procent av aktierna. Men Birkas aktieägare har varit hårdflirtade och inte velat släppa ifrån sig aktierna särskilt lättvindigt, även om Eckerö höjde budet när den första tidsfristen gick ut.

Darr på ribban

Före budtiden kontrollerade Eckerö 41,8 procent av Birkas aktiestock och 36,6 procent av rösterna. Först nådde Eckerö över 50 procent av aktierna, och när aktieinnehavet räknades i procent efter att budtiden gick ut i onsdags hade Eckerö kommit över 50-procentsstrecket också i röster – närmare bestämt 50,1 procent.

Över med darr på ribban, kan man säga.

Därför var vd **Björn Blomqvist** lite försiktig i sina kommentarer i går.

– Vi är snarast avvaktande. Vi har fått det preliminära beskedet som nu ska kontrolleras noga. Men visst, vi är glada över att vi kommit upp i över 50 procent av rösterna, säger han.

”Nu äger vi 58 procent av ett börsnoterat bolag”, konstaterar han.

– Birka är ett väldigt viktigt bolag för vårt koncernresultat och för det åländska samhället. Men bara för att vi har över 50 procent av rösterna

Över ribban. Eckerö kom över 50-procentsribban också vad gäller röstandelen i Birka – men med darr. Vd Björn Blomqvist är lättad. Nu gäller det för rederiet att återskapa förtroendet med tusentals Birka-ägare. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

på bolagsstämman innebär det här inget dramatiskt övertagande. Det finns ju andra, cirka 3.000 aktieägare, som tillsammans äger 42 procent.

Förtroendet åter

Så nu gäller det, säger han, att sträva till en nomineringsprocess till styrelsen tillsammans med de andra ägarna.

– Som största ägare har vi ett stort ansvar för att ta initiativet till det. Det finns ju också en nomineringskommitté i Birka, men det är för tidigt att säga hur det blir.

Björn Blomqvist har tagit till sig kritiken.

– Vi har noterat att budet i stora kretsar uppfattats som väldigt fientligt och att vi uppfattats som burdusa och arroganta. Vi måste återskapa förtroendet. Som jag har sagt tidigare så känner jag inte igen mig i beskrivningen, men det är inte vad jag tycker som är relevant utan hur vi uppfattas. Det måste jag ta till mig. Nu väntar en period av eftertanke för oss.

Vad kommer att ändras nu för Birkas del?

– Eckerös position är på många sätt stabilare och tryggare än tidigare. Om planerna håller streck så blir Birka ett dotterbolag till Eckerö. Det blir svårare för Birka att köra över oss än tvärtom. Balansen mellan oss och Birka förskjuts förstås i någon mån – om drygt 10 procent av rösterna har bytt ägare så märks det ju. Men Birka är ett börsnoterat bolag, bolagsstämman utser styrelse, styrelsen ansvarar för bolagets skötsel, här finns fortfarande ett regelverk som tryggar bolaget. Inte upphör

ju Birka som självständigt bolag.

Vill ni fortfarande avnotera Birka?

– Det är inte möjligt. Avnotering förutsatte att vi skulle äga Birka till 100 procent.

Ska Birkas personal oroas sig för jobben?

– Jag ser ingen anledning till oro på basen av den här affären, varken på kort eller lång sikt. Vi hoppas att det finns möjlighet till fortsatt samarbete.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Birka-ägaren Bror Husell: Vi väntar och ser

– Vi väntar och ser vad som händer. Vi skulle ju vilja komma med som styrelsemedlemmar i Birka, säger **Bror Husell** som äger drygt 5 procent av aktierna i Birka.

Ett konsortium med Bror Husell som frontfigur la för en tid sedan ett motbud i den pågående maktkampen mellan Eckerö och Birka. Husell-sfären ville köpa Birkas aktier i Eckerö – närmare 20 procent av aktiestocken – för cirka 18 miljoner euro, något som Birkas styrelse sa nej till.

Sedan dess har han avvaktat. I går stod det klart att Eckerö nått upp till 50,1 procent av rösterna i Birka enligt det preliminära resultatet.

– Vi ska se nu vad vi får för reaktioner. Vi är ju ett gäng som har aktier.

Så du har inte gett upp?

– Nej. Nog räknar vi med att vi ska kunna lösa det här på något vis så småningom. (ao)

Vill vara med. Bror Husell och hans ”gäng” väntar på samtal.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

ÅAB-RÅNET – RÄTTEGÅNGEN

Viktigt vittne ändrade sig

Men åklagaren yrkar på minst fem år för rånåtalad

Vittnet som skulle intyga att den åtalade 35-åringen känner en man som deltog i bankrånet kom aldrig till rätten i går.

Och när han utfrågades per telefon ändrade han sig på en rad punkter som var viktiga för åklagaren.

Den andra rättegångsdagen börjar dåligt för åklagaren **Krister Petersson**.

Ett viktigt vittne finns kvar att höra.

Mannen känner både den 35-årige Norrtäljebo som nu står inför rätta och den 33-årige man som är häktad i sin frånvaro för medverkan vid rånet mot Ålandsbanken i Mariehamn den 10 augusti.

Vittnet skall ha sänt ett mess med 33-åringens nya mobilnummer till 35-åringen några månader före rånet.

Och enligt ett polisförhör har vittnet sagt att 35-åringen och 33-åringen träffats tidigare.

Alltså känner de varandra. Det är extra viktigt för åklagaren.

Mobilkontakt

Under den första rättegångsdagen har han presenterat kartläggningar av mobiltelefontrafik som tyder på att 35-åringen och 33-åringen åtminstone haft telefonkontakt tiden före och efter bankrånet den 10 augusti 2006.

Han har också kunnat presentera ett vittne – ålänningen som driver Hummelviks camping i Eckerö – som vid en fotokonfrontation pekat ut 33-åringen och sagt att mannen rörde sig på campingen dagarna före rånet. 35-åringen befann sig i sin husvagn på campingen samtidigt. Men inget vittne har sett 35-åringen och 33-åringen tillsammans.

Och 35-åringen håller fast vid det han sagt tidigare – han vet inte vem 33-åringen är och känner inte igen honom när han får se ett fotografi.

Ändrar sig

Vad vittnet i telefonen än sade i polisförhören så ändrar han sig nu.

Han borde ha vittnat redan den första rättegångsdagen, men då meddelade han att han var på sjukhus och att han kunde vittna per telefon. Rätten beslöt att låta polis hämta honom till den andra rättegångsdagen.

Men polismännen får inget vittne med sig till rådhuset på torsdagen.

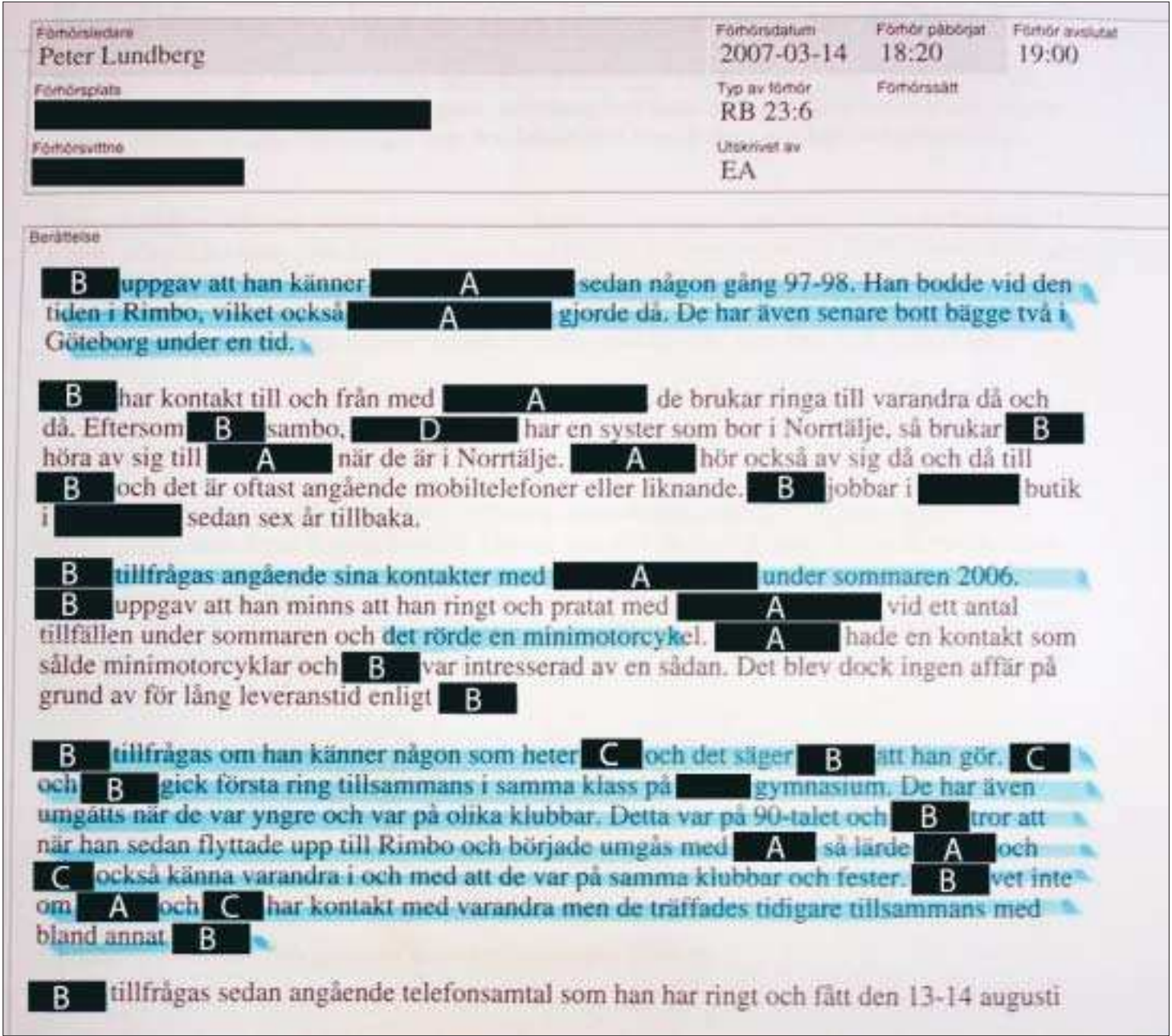
– Han sade att han fått klart av er att han inte behövde komma, säger en polisman till rätten.

Något sådant tillstånd finns inte, konstaterar domaren **Manne Pavon**. Men för att rättegången skall fortsätta enligt planerna godkänner rätten att vittnesmålet lämnas per telefon.

Vittnet förklarar att han har diskbräck och ryggskott, och att han faxat in läkarintyg om det till rätten.

När åklagaren frågar honom hur länge han har känt den åtalade svarar han:

– Jag vet inte hur många år

Annan version. Mannen som skulle vitna om att den åtalade 35-åringen och den i sin frånvaro häktade 33-åringen känner varandra hävade att det är en lögn att han i polisförhör uppgett att det är så. A = den åtalade 35-åringen. B = vittnet som hördes per telefon på torsdagen. C = den person som är häktad i sin frånvaro. D = vittnets flickvän.

jag känt honom. Är det relevant?

– Jag tror att vi överlåter det till tingsrätten att avgöra vad som är relevant, säger domaren och man anar skuggan av ett leende.

Vittnet svarar då att han träffat 35-åringen ”jättemycket tidigare”, men att de ses sällan nuförtiden. 33-åringen känner han sedan skolan.

”En stor lögn”

Nu kommer åklagaren in på kärnfrågan:

Känner 35-åringen och 33-åringen varandra?

– Inte mig veterligen.

Är det säkert?

– Ja, det är säkert.

Åklagaren påminner honom då om vad han skall ha sagt i ett polisförhör den 13 mars – att han inte vet om 33-åringen och 35-åringen har kontakt med varandra, men att de träffades tidigare tillsammans med vittnet.

– Det där är en stor lögn av polisen i så fall, svarar vittnet.

– Har de träffats så är det inte via mig.

Åklagaren går vidare. Har vittnet skickat 33-åringens nya mobilnummer till 35-åringen via sms?

– Nej, det har jag inte gjort.

– Jag har sagt till polisen att jag inte vet om det är (33-åringens) telefonnummer. Du förvanskar ju sanningen.

Så fortsätter vittnesmålet. Mannen minns inte detaljer eller hävdar att formuleringar i förhörsutskrifterna inte överensstämmer med vad han sagt.

Det som åklagaren mest av allt vill ha – ett vittnesmål om att 35-åringen känner 33-åringen – får han inte.

– Om man ändrar sina uppgifter innan förhöret är slut så går man fri från menedsansvar, påminner domaren.

– Jag har inget att ändra, säger vittnet.

Slutplädering

Under den andra rättegångsdagen behandlas också några åtal mot 35-åringen som inte har med bankrånet att göra. De gäller bland annat miss-handel, inbrott och utpressning.

Sedan är det dags för åklagarens och försvarets slutpläderingar i rånåtalet.

Krister Petersson säger att han ”har förståelse” för att det sista vittnet är oroad för att behöva stå fast vid uppgifter som är besvärande för 35-åringen.

Men han anser att han ändå visat att det förekommit kontakter mellan 35-åringen och 33-åringen. I bevismaterialet ingår en lång rad kontakter mellan telefonnummer som har med rånet att göra, inklusive samtal från Marbella och Barcelona till 35-åringen några veckor efter rånet.

Polisen misstänker att 33-

åringen då hade rest till Spanien.

Blev av med körkortet

35-åringen har inte kunnat förklara var han fått de pengar han gjorde av med månaderna efter rånet. Det rör sig om cirka 300.000 kronor för varor och resor som betalats kontant. Dessutom hittade polisen 58.000 kronor och 1.060 euro i en låda under mannens säng.

Förklaringen – att han jobbat svart nästan på heltid och sparat ihop mycket pengar – tror åklagaren inte på.

Mannen har hamnat i kronofogdens register, och blivit av med körkortet för att han inte tyckte att han hade råd att gå till läkare och lämna urinprover. Sådant råkar man inte ut för om man har pengar, resonerar åklagaren.

35-åringen låter inte heller rätten kontrollera sanningshalten genom att namnge de företag eller personer som gett honom svartjobb.

Åklagaren hävdar att 35-åringen varit med och planerat rånet och inhyst rånare i sin husvagn på Hummelviks camping.

Även om han inte var med om själva rånet anser åklagaren att han är en gärningsman och yrkar på ett fängelsestraff på minst fem år.

”Besvärande”

Försvarsadvokaten **Johan Lindbo** medger att åklagaren

har ”pekat på klart besvärande omständigheter”, och att hans klient har varit ”rätt förtegen”.

Men han har inte haft något med rånet att göra, och Lindbo säger att han ”inte hört någon bevisning om vad (35-åringen) faktiskt gjort i det här rånet”.

– Åklagaren försöker slå dunster i rätten.

Lindbo ifrågasätter också campingföreståndarens vittnesmål. Han håller inte med om att 35-åringen som är född i ett spanstalande land har ett ”nordiskt utseende”. Och när vittnet är ”80 till 85 procent säker” på att det var 33-åringen han såg så är det enligt Lindbo en ”betydande osäkerhet”.

Han har också invändningar mot brottsrubriceringen ”grovt” rån, något som ger ett strängare straff. Ett magasin som rånarna lämnade efter sig i en flyktbil räcker inte för att bevisa att vapnet som användes vid rånet var skarpladdat.

Domen faller om en vecka. Till dess sitter 35-åringen kvar i häktet.

Domaren undrar till sist om han har något att säga till rätten.

– Det är rånet då. Där är jag oskyldig. Det är det enda jag vill säga.

Golfbesvär prövas inte i domstolen

■ Aktiebolaget Eckerö golfs besvär över landskapsregeringens beslut i februari 2006 prövas inte av Högsta förvaltningsdomstolen. Hfd har undanröjt den besvärshänvisning som fogats till landskapsregeringens beslut.

Bolaget ansåg sig felaktigt behandlat av landskapsregeringen eftersom Ålands golfklubb fått olika stöd. Eckerö golf hade krävt 776.500 euro i kompensation från landskapet. (ao)

Femton sökte Plastotjänst

■ I onsdags gick ansöknings-tiden till tjänsten som produktionschef på Plasto ut. 15 personer sökte jobbet.

– Vi börjar kalla folk nu och borde kunna ta ett beslut inom 2-3 veckor, säger vd **Nina Nyman-Johansson**. (ak)

Ingen åtgärd på Medis-motion

■ **HAMMARLAND.** Kommunstyrelsen i Hammarland anser inte att kommunen i det här skedet bör vidta några åtgärder med anledning av en motion om Medisfinansieringen som inlämnat av **Tore Jansson**, med flera. I motionen nämndes som alternativ bland annat ett landskapsövertagande av Medis eller en höjning av landskapandelarna.

Kommunstyrelsen som behandlade motionen på basen av ett utlåtande från skolenämnden anser inte att ett landskapsövertagande skulle var en bra åtgärd och hänvisar också till att en allmän översyn av landskapandelarna som bäst pågår. Man föreslår därför för fullmäktige att man skall betrakta själva utredningen som ett tillräckligt svar på motionen och inte vidta några åtgärder i övrigt. (jk)

Nej till bidrag för byggplan på Baggholma

■ Det är bra att byggnadsplan görs för mark i Brändö Baggholma, anser landskapsregeringen, men det är inte förenligt med målen för landskapsstöd att efter viss tid ha möjlighet att omvandla bostadstomter till fritidstomter. Inte heller är det förenligt med målen för landskapsstöd att i planeringen förbereda för en försäljning av strandmark till blivande tomtägare. Ett allmänt område ska finnas mellan tomtarna och vattnet, påpekar landskapsregeringen i sitt utlåtande till Brändö kommun. (ao)

Fler kontroller av hälsoinspektionen

■ Hälsoinspektionen vid ÅHS gjorde under förra året över 200 fler inspektioner än året innan. 1.076 inspektioner gjordes år 2006, vilket kan jämföras med 820 år 2005.

Livsmedel är det som har kontrollerats flest gånger, men den största ökningen skedde i kategorin ”offentlig lokal”. Hälsoinspektionen gjorde över 100 fler inspektioner i offentliga lokaler år 2006 än året innan. (as)

Ny man ersätter kvinna i ömsens förvaltningsråd

Ännu skevare könsbalans efter gårdagens stämma

Lugn stämma. Ömsens gårdagsstämma förlöpte helt enligt ritningarna. På främsta raden satt från vänster Tor-Rolf Karlsson, Kenneth Neovius (mötesordförande), Peter Grönlund, Kjell Clemes och Anders Wiklöf.

Ömsens förvaltningsråd fick en ny medlem i vikarierande stadsdirektör Bjarne Pettersson på stämman i går.

Samtidigt höjdes års- och mötesarvodena till de tretton medlemmarna.

Gårdagens stämma förlöpte helt odramatiskt. Inte ett ord sades om uppdelningen av försäkringsbolagets aktier i Ålandsbanken inför bankstämman, ingen av de drygt 30 stämmedeltagarna hade några frågor.

Ekonomichef **Tage Silander** redogjorde för det ekonomiska resultatet – Ömsen hade i fjol det bästa året under hans tretton år i huset – och inga större skador inträffade i fjol som belastade resultatet desto mera. Försäkringersättningen till Ålandsbanken för rånet i augus-

ti i fjol bokfördes under fjolåret – Ömsen kräver drygt 1,1 miljon euro för detta i rättegången som just nu pågår i Stockholm – men utgiften märks inte så mycket i resultatet.

Året före hamnade Ömsen på en betydligt större smäll, branden i Chips´ fabrik i Lettland.

Vid det här laget har Ömsen samlat så mycket pengar i kassakistan att man eventuellt kommer att vidta förändringsåtgärder.

– Solvensen är mycket god, sammanfattade Tage Silander.

Hård konkurrens

Så här ligger Ömsen till i dag, är hans slutsatser:

■ Antalet försäkringar ökar trots hårdnande konkurrens.
■ Premieutvecklingen är lägre än inflationen, beroende på konkurrenssituationen.

– Vi tappar en del kunder och vi kan inte prissätta som vi egentligen borde utan måste hålla oss på en lägre nivå.

■ Reserverna har ökat.

■ Driftskostnaderna är låga i procent räknat.

■ Placeringsverksamheten är hyfsat bra.

Stadsdirektörer

Dan Karlsson, ordförande för valberedningen till både förvaltningsrådet och styrelsen, föreslog omval av tre av de fyra förvaltningsrådsmedlemmar som var i tur att avgå på stämman.

Ritva Sarin Grufberg som gått i pension från stadsdirektörsposten och därför har undanbett sig återval, ersätts av vikarierande stadsdirektören **Bjarne Pettersson**. Könsbalansen förbättras inte genom

bytet – nu är fördelningen tolv män och **Carin Holmqvist** som enda kvinna.

Stämman beslöt att höja förvaltningsrådsmedlemmarnas arvoden, årsarvodet från 1.265 till 1.500 euro och mötesarvodet från 230 till 350 euro. Ordförandens årsarvode höjdes från 2.070 till 2.500 euro.

Valberedningen föreslog återval av **Sture Carlson** som förvaltningsrådets ordförande och av **Anders Wiklöf** som vice.

Sture Carlson passade på att tacka personalen, styrelsen och kollegorna i förvaltningsrådet:

– Ömsen har en väldigt kompetent ledning och personal som har alla förutsättningar att klara av utmaningarna i framtiden.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Hyttbrand på bilfärja

■ Två berusade män tände eld på sin hytt på bilfärjan Regina Baltica som var på väg från Stockholm till Riga natten till måndagen, men besättnings snabba insats hindrade branden från att spridas. Rederiet Tallink Latvija uppger att ingen skadades men tre däck fick evakueras.

Ombord på färjan fanns 535 passagerare och 135 besättningsmän. Bilfärjan har trafikerat ruten Stockholm-Riga sedan april i fjol. (FNB)

Nya bestämmelser för vinservering

■ **LAGTINGET.** Social- och miljöutskottet har inget att invända mot landskapsregeringens förslag till ändrade bestämmelser om servering av alkohol.

I och med ändringen lindras kraven så att det räcker att föreståndaren och dennes ställföreträdare skaffar ett intyg från Ålands hotell- och restaurangskola som kan ordna utbildning om alkohollagstiftningen.

Lagändringen gäller serveringstillstånd med B-rättigheter, vilket är klassen för drycker med en alkoholhalt på högst 22 volymprocent, och syftet är att turistföretagare med serveringsställen av säsongskaraktär ska få bättre förutsättningar att driva sin näring.

För att ytterligare underlätta för de små företagen tas kravet på att föreståndaren eller ställföreträdaren måste vara närvarande på serveringsstället bort. (as)

Tjuvfiske och skadegörelse

■ Två motorcykelförare, som anlände till Västerhamn med färja tidigt i går morse, misstänks för rattfylleri. De blåste båda 0,6 promille i polisens kontroll.

I Mariehamn har någon krossat en ruta på en parkerad bil. Händelsen inträffade utanför Trobergshemmet i onsdags och rubriceras som skadegörelse.

Under onsdagen ertappades också några personer i Kumlinge Björkö med att fiska på annans vatten. Ett spö med rulle fräntogs en fiskare. (ak)

Vill satsa på äppelchips

■ Liberalerna i Geta vill satsa på produktion av äppelchips och gratis bussar för att locka nya invånare till kommunen.

– Eftersom Geta är ett ”äppelrike” är också äpplen en bra råvara för ytterligare förädling. Varför inte starta en ny åländsk chipsfabrik i Geta – äppelchips som ett hälsosamt alternativ till potatischipsen, skriver man i ett pressmeddelande.

Getaliberalerna har sju kandidater klara inför höstens kommunalval. Man hoppas ha åtminstone tio namn på sin lista på valdagen. (jf)

Mycket Åland i sommarbilaga

■ Åland får mycket plats i Hufvudstadsbladets årliga sommarbilaga, som kom ut häromdagen. Flera artiklar tipsar om åländska sommaraktiviteter, dessutom är det mycket Åland på annonsplats. (jf)

Misstänkt för bilbränder hör

Polisen har hört en misstänkt för de bilbränder som inträffat i landskapet den senaste tiden.

– Vi har talat med en misstänkt och flera vittnen, bekräftar **Göran Johansson** vid kriminalpolisen i Mariehamn.

Hur fann ni den misstänkta?

– Jag vill inte gå in på några detaljer, men utred-

ningen ledde fram till den här personen.

Göran Johansson är mycket förtegen. Han vill inte berätta när personen greps eller exakt vad han misstänks för.

Är han ålänning?

– Ja, det är han. Det är en ung person, säger Göran Johansson.

När kan ni säga något mer?

– Det vet jag inte. Utredning pågår som sagt. (ak)

Anlagd brand. I april brann den här bilen vid Flygfyrens ställager i Jomala. Nu har polisen hört en misstänkt för de bilbränder som inträffat i landskapet den senaste tiden. Foto: MALIN LUNDBERG

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax

Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

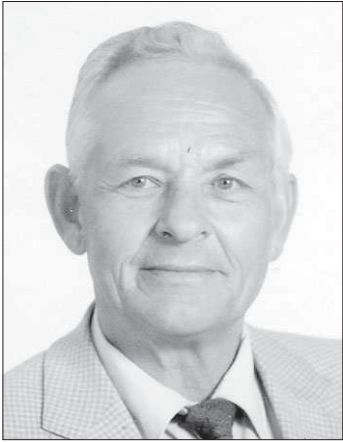
URBAN

Gratulerar 50 år

Gratulerar 80 år

DENNIS HOLMSTRÖM
Namn: Dennis Sven-Olof Holmström.
Född: den 26 maj 1957 i Dalsbruk.
Bor: på Kumlinge Snäckö.
Yrke: farledsmästare vid Sjöfartsverket.
Intressen: musik, spelar cynt i blues och rockbandet Blue café.
Familj: fru **Monika** och bar-nen **Ronny**, 27 år, **Tanja**, 24, **Daniela**, 20, **Robert**, 14 och **Johan**, 14 år.
Födelsedagen: firas inte på lördag. Det blir i stället kalas senare i sommar, den 21 juli.

ALF JOHANSSON
Namn: Alf Valfrid Johansson.
Född: den 30 maj 1927 i Lem-land Hellestorp.
Bor: i Mariehamn sedan 47 år.
Yrke: pensionerad rektor.
Familj: fru **Gudrun**, döttrar-na **Inger** och **Kristina**, med make **Örjan** och barnbarnen **Linnea** och **Johan**.
Intressen: sång och musik, jakt och fiske, resor, teknisk och medicinsk litteratur.
Födelsedagen: firas inom familjekretsen.

Pensionerade rektorn **Alf Johansson** i Mariehamn fyl-ler 80 år den 30 maj. År 1949 utdimmiterades han som folkskollärare från seminariet i Nykarleby och fick sin första tjänst i Södra Ålands folkskola där han arbetade fram till 1960. Han utbildade sig till med-borgarskollärare och fick tjänst i Södra Ålands medbor-garskola i Strandnäs. Fyra år senare övergick han till Över-näs skola där han 1974 ut-nämndes till tf rektor för Ma-riehamns högstadieskola och den tjänsten innehade han fram till pensioneringen 1987. Som mest fanns 470 elever i skolan, men sedan byggdes Strandnäs högstadieskola och elevantalet delades upp mel-lan skolorna.

Under sina år som lärare var Alf Johansson med om hela utvecklingen från vanlig folkskola till medborgarskola och till grundskola. Till jubilarens intressen hör sång och musik och i manskö-ren Åländska sångare har han varit med sedan 1956. Resorna har varit många. Den längsta för att hälsa på släkten i Australien, den se-naste till Italien för att fira hustruns födelsedag. Att vistas på sjön, fiske och jakt trivs Alf Johansson med och han har tidigare varit med i norra Lemlands älgjaktlag.

Delvik brygga renoveras

■ **SUND.** Tre företag får nu lämna in anbud till Sunds kommun på renovering av den gamla postbryggan i Delvik. Sundsfullmäktige har godkänt ett avtal med samfälligheten som äger området. Avtalet innebär att kom-munen rustar upp bryggan och att kommunens invåna-re i gengäld får fortsätta att fritt få använda badstran-den. (uw)

Ny på Åland ☆☆☆
Lilla Bianca föddes den 23 maj klockan 19.03. Hon var 50 cm lång och vägde 3.910 gram. Storasyson är Hugo, 3 år och Filippa, 5 år. Föräld-rarna heter Helena och Mikael Enroos. Familjen är bosatt i Mariehamn. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Nyan rättar

■ I texten om konfirmandju-bileet i Lumparland i onsdag-sens tidning hade **Maj-Lis El-lingsworth** fått fel flicknamn. Hon är född Gustafsson.

Messa Nyan!

0457-323 4444

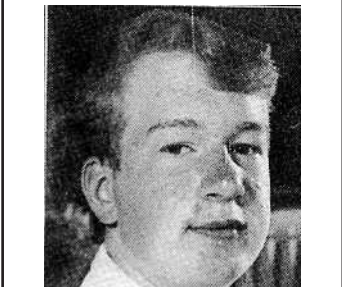
27.5 Pingstdagen kl. 11

Högmässa (N), R Syrén, H Östman, S:t Olofs kyr-kokör, David Carlsson, solosång.

Kyrkan öppen under sommaren tisd.-fred. kl. 9.30-15.30; sönd. kl. 13-16

GRATTIS

Grattis till examen

Göran

önskar Mor och Far och övrig släkt

Kom ihåg

■ **Abs-Drama:** Drama- och teaterklasser tisdagar 4.6-25.6. Lärare Isabell Mattsson. Anmälan ABS 16 707, Isabell 15 887 eller isabellmattsson@hotmail.com.

■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Hallå där! Har du kommit ihåg att anmäla din 2-3-åring till höstens lek-park. Där får de leka med andra barn, att förbereda sej för ev. dagis och framförallt, så får de vara ute i friska luften. De trivs... så ring tel 14 777 må-to eller maila : folkhalsanimarieha mn@hotmail.com Vi hörs väl?!

■ **Fotoklubben Obscura:** Kom med på grillkväll till Mariehamns fritidsområde på Espholmen tisdag 29.5 kl 19.00. OBS platsen. Matkorg med. Kolla även hemsidan.Trevlig sommar.

■ **Föreningen Sjöfararkapellet i Sjökvarteret:** Årsmöte tisdag 29.5 kl.19.30 i Sjökvarteret. Stadgeenliga ärenden.

■ **Föreningen Vårt Hjärta:** En bussresa i Linnés anda lördag 26.5 med Williams buss. Det finns några platser kvar. Du måste inte

vara medlem för att komma med. Förfrågningar och anmälningar görs till tfn 0457 524 3798/Karin.

■ **Mariehamns församling:** Sångtexter för Babymusik våren 2007 och Klapp och klang våren 2007 finns att avhämta på församlingens kansli från 28.5

■ **Mariehamns Marthaförening.** Utfärd till Herrön fredag den 25.5, vi träffas där kl. 11.00. Ta varma kläder, samåk gärna.

■ **Psykodramagruppen:** Träffas söndag 27.5 kl 17.30 på Norragatan 17.

■ **Skeppargården Pellas:** Årsmöte söndag 27.5 kl 19.00 i Skep-pargården Pellas ladugård. Stadge-enliga förhandlingar.

■ **Teaterföreningen i Marie-hamn:** Årsmöte fredag 1.6 kl 19.00 i restaurang Nautical, Styrelse- (Kap-tens-) rummet. (Styrelsen samlas kl. 18.00). Stadgeenliga förhandlingar. Välkomna! Styrelsen

■ **Vessingsboda byalag:** Kron-

binding i gamla Nybonds lördag 2.6 kl 12.00. Välkomna.

■ **Vårt hjärta/Hjärtebarnen:** Välkommen hela Hjärtebarnsfamiljen till Sommardag på Lemböte lägergård söndag 3.6 kl 10-ca 19.00 och upplev massor av lek och glad samvaro, ordnade måltider och efterfrågad info, tips och erfarenheter av Hjärteför-älder Marina Håkans. Avgift för icke medlemmar/vuxna 10 euro. Alla barn gratis. Anmäl senast 30.5 tilli Sussi, Handicampen kontorstid 527 360 och till Annette 0457 5958 533 före kl 08 och efter 16.

■ **Vårt Hjärta/Strokegruppen:** Kom med onsdag 30.5 kl 18.00 då Finlands neurologiska handikappor-ganisationer besöker HandiCampen och samtidigt docent Vappu Viemerö från Åbo Akademi föreläser om "Ett bra liv - kvalitet i vardagen oberoende av handikapp och sjukdomar".

■ **ÅBSK:** Sista anmälningsdag, till lydnadsprovet 13.6 i Jomala, Torp är 30.5. Överdomare är Kari Kielo. Anmälan till: Jessica Falck, Berggatan 7, 22100 Mariehamn tel. 15 078,0457 374 9731. OBS! Kom

ihåg tävlingsträningstillfället 6.6 på plan kl 19.00. Ingen anmälan behövs.

■ **Ålands reumaförening:** Trivseldag ute på Lemböte lägergård måndag 28.5. Bussen avgår från bussplan kl 12.30 och hem igen ca kl 17.30.

■ **Ålands vallhundsklubb:** Vallhundskursen börjar den 28.05 kl 19.30 hos Lena Klingberg. Kontaktpers. Mia Söderdahl, tel: 0457 525 39 91.

■ **Ålands vallhundsklubb:** Vallkurs med instruktör från Sverige: Joel Svensson. Plats: Olle Numelin, Lemland, skyltat från Söderby. Tid: 11-12.06.07 kl. 09-16. Pris: 50€/hund+förare/2dagar, exkl.mat (be-gränsat antal platser). Bindande an-mälan. 10€/åhörare inkl. kaffe+bulle. Anmälningar/förfrågningar till Berit Sjöberg, tel: 0457 530 11 46, eller Sussi Finnerman-Olin, tel: 040 051 56 97. Sista anmälningsdag: 28.05.

■ **ÖSUF:** Kronbinding på Högtomt söndag 27.5 kl 18.30. Sista gången.

Skolmaten

Vecka 22, 28.5-1.6
Godby
Måndag: Stuvade makaroner, stekt korv och grönsaker.
Tisdag: Kebabtallrik, sallad, grynost och såser.
Onsdag: Laxfrestelse, sallad och rödbetor.
Torsdag: Köttgryta, ris och sallad.
Fredag: Taco/Tortillabuffé.
Lördag: Grillkorv, saft och glass.

Kyrkby/Vikingaåsen
Måndag: Pannbiff, grönpepparsås, röstpotatis, sallad.
Tisdag: Kycklinggryta, ris, sallad.
Onsdag: Pizza, vitkål/paprikassallad.
Torsdag: Ugnsbakad lax, citronsmör-sås, potatis, sallad.
Fredag: Italiensk kötträtt, sallad.

Mariehamns stads grundskolor
önskar TREVLIG SOMMAR!

dam 31.5, Bremerhaven 1.6, Fredrikshamn 5.6.
Mimer: Amsterdam 25.5, Bre-merhaven 26.5, Raumo 30-31.5, Rouen 5-6.6.
Miranda: Zeebrugge 25.5, Hel-singfors 28.5, Fredrikshamn 29.5, Raumo 30-31.5, Santander 5-6.6.
Mistral: Ferrol 29.5, Santander 30.5, Zeebrugge 1.6, Helsingfors 4.6, Fredrikshamn 5.6.

Gustaf Erikson
mv Green Selje: Flushing 28-29.5, Port Canaveral 11-13.6.
mv Finnoak: Köpenhamn 24.5, Oslo 25.5, Halmstad 26.5, Malmö 26.5, Helsingfors 28-29.5.
mv Josefine: Norrköping 7.5.
mv Nathalie: Kantvik 7.5.

Rettig Group Ltd Bore
m/s Belgard: Anl. 28.5 Män-

tyluoto.
m/s Magnolia: Anl. 29.5 Kalajoki.
m/s Nedgard: Anl. 29.5 Boston.
m/s Nordgard: Anl. 28.5 Kristi-nestad.
m/s Ostgard: Anl. 30.5 Udde-valla.
m/s Seagard: Anl. 28.5 Tilbury.
m/s Sydgard: Anl. 28.5 Falken-berg.
m/s Westgard: Anl. 29.5 Grang-emouth.

Albanus
28.5 - 30.5 Mariehamn - Kökar.
31.5 Sjökvarteret - Färjsundet.
2.6 Rödhamn.
3.6 Rödhamn.
4.6 Dagssegling från Sjökvarteret.
5.6 - 8.6 Segling i Ålands Skär-gård.
9.6 - 13.6 Mariehamn - Bänö - Utö - Hangö - Helsingfors.

OBS! Det händer

FREDAG 25.5 MUSIK

■ ■ **Restaurang Pommern kl 20.00.** "Sånger från en hemlig trädgård, man kan ju alltid hoppas". En musikalisk och humoristisk show med Petronella Wester. Om drömmar, hopp och tankar.

■ ■ ■ **Musikinstitutet kl 19.00.** Vårkonsert med elever från Musikinstitutet.

■ ■ ■ **Finströms kyrka kl 19.00.** Geta barnkör och Finströms barnkör som leds av Guy karlsson.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Van Grogg.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Richard "Räven" Holmgren.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Rockkaraoke/Made in Thailand.

SEMINARIUM

■ ■ ■ **Arkipelag, Kap- tensssalen kl 13.15-16.00.**

"Positiva skyddsåtgärder för Östersjöns kustvatten". Ett seminarium med Östersjöfondens pristagare 2007.

★ Docent Lars Landner från Sverige berättar om tester i modellekosystem gällande industriutsläpp.

★ Naturchef Klas Hjelm från Svenska Naturskyddsföreningen berättar vad SNF anser måste göras beträffande havsmiljöproblem.

★ Årets åländska pristagare, ekonomiföreståndare Maj-Gun Sjöberg, berättar om betydelsen av att satsa på ekologiska produkter i skolmaten.

LÖRDAG 26.5

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**

"Spiderman III". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 21.00.** Moonlight.

■ ■ ■ **Eckerö restaurang Kärringsund kl 21.00.** 4-Fun.

MUSIK

■ ■ ■ **Musikinstitutet kl 15.00.** Konsert med slagverksensemble Fable.

■ ■ ■ **Kökar kyrka kl 19.00.**

Orgelkonsert med Richard Pleijel.

■ ■ ■ **Sjökvarteret café Bönan kl 18.00.** Funkmusik av 16 musiker från Åsa Folkhögskola i Sköldinge i Sverige. Med på turnén är ålänningen Sofia Chanfreau som är sångelev på skolan.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Van Grogg.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Richard "Räven" Holmgren.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**

Made in Thailand.

PRISUTDELNING

■ ■ ■ **Självstyrelsegården kl 18.00.** Östersjöfondens prisutdelning. Landshövding

Peter Lindbäck inleder ceremonin. Sångframträdande av Dan Karlström.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ ■ **Galleri Fåktargubben, Storagatan 14.**

Akvarell och akryl av Dorrit Söderholm. Pågår till 26 maj.

Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag kl 10-14.

■ ■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**

"Duo", verk av Britta Gustafsson och Marita Tikander. Pågår till 26 maj.

Vad han kan. Spider Man 3 fortsätter på bio Savoy ännu till onsdag. Foto: SONY PICTURES

Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14.

■ ■ ■ **Kakelhallen, Köpmansgatan 11.**

"Emotions", verk av elever från årkurs två i yrkesskolan. Pågår till 25 maj.

Öppet vardagar kl 10-17, torsdagar 10-19, lördagar 11-14.

■ ■ ■ **Köpmannamuseet**

Parkgatan.

Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.

■ ■ ■ **Mariehamnsgalleriet,**

Mariepark Västerhamn.

Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.

"Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.

Öppet lördagar kl 12-16.

■ ■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.**

"Att jaga drömmen" en ny utställning om millenniemålen.

Fotografier och texter om FN:s Millenniemål. Pågår till 1 juni.

Öppet måndag-fredag 10-20, lördagar 10-16.

■ ■ ■ **Självstyrelsegården.**

Visning fredagar kl. 10.00.

■ ■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.**

Små utställningar: Bilder från ett gårdsarkiv, Karl-Ers i Svarts-mara. Sally Salminen – böcker, brev, klipp. Materiel från Lägre elementarskolans i Skarpans bibliotek.

Öppet måndagar-onsdagar kl 9-16, torsdagar 9-20, fredagar 9-15.

■ ■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.**

Sjökvarteret är öppet för besöka-re alla dagar året om. Museum och båtbyggeri öppet vardagar kl 9-11.

■ ■ ■ **Ålands emigrantinstitut**

Norra Esplanadgatan 5.

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.

■ ■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**

Torget. "Scoutrörelsen 100 år". Pågår till 7 augusti.

Sommarutställning om den åländska midsommarstången och dess symboler. Pågår till 26 augusti.

Sommarutställningen .ax med tio bildkonstnärer med anknytning till Åland. Maria Duncker, Rita Jokiranta, Jan Kaila, Satu Kiljunen, Markus Kähre, Caroline Pipping, Johan Scott, Kurt Simons, Ellika Sjöstrand, Pauliina Turakka Purhonen. Pågår till 9 september.

Utställningen "Midsommar-

stången och dess symboler" visas i Ålands museum. Pågår till 26 augusti.

Scoutrörelsen firar 100 år. Ålands scoutdistrikt uppmärksammar jubileet med en utställning om scouting på Åland. Pågår till 26 augusti.

Öppettider: tisd och torsd kl 10-20, onsd och fred kl 10-16, lörd och sönd kl 12-16, månd stängt.

■ ■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.**

"Sot, feber och bot – Sjukvården ombord".

Pågår till 31 augusti.

Maj, juni och augusti öppet alla dagar 9-17. I juli kl 9-19.

BRÄNDÖ

■ ■ ■ **Skärgårdsmuseet i Lappo.**

Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457-385 86 59.

ECKERÖ

■ ■ ■ **Skeppsvik, Solbacka smycken.**

Utställning i sten och metall. Öppet enligt överenskommelse, tel. 38 021.

■ ■ ■ **Café Lugn & Ro.**

Eckerö konstnärer. Robert Hancock. Pågår till 14 juni.

Öppet alla dagar 10-16.00.

■ ■ ■ **Post- och tullhuset.**

"Skärgårdshantverk – Storm". 19 utställare från tre skärgårdsregioner deltar. Textil, silversmide, glas och keramik. Pågår till 2 september.

Öppet dagligen kl 10-16. 1.7-12.8 kl 10-18.

■ ■ ■ **Postens galleri.**

Filateli: Åländska frimärken. Åländska konstnärers postlådor. Pågår till 2 september.

Öppet: måndag-fredag 9-16

■ ■ ■ **Ålands jakt- och fiske-museum.**

Ett specialmuseum som visar fiskets och jaktens betydelse för ålänningarna i gången tid. Basutställningen upptar över 2.000 föremål som visar ålänningarnas kamp för sin tillvaro med jakt och fiske i gången tid. Sommarens utställningar:

"Motiv från Åland". Bilder tagna av medlemmar i fotoklubben Obscura.

"Djur och natur" Åländska 4-klassisters målningar av naturen.

"Naturbilder från Åland" Bilder tagna av medlemmar i kamera-klubben Obscura (inleds andra veckan i maj).

"Minibåtar från Saltvik" Britt-Marie Bomansson visar sina välsnidade åländska allmogebåtar.

Specialitet från museishopen:

Miniatyrfåglar snidade i trä, åländskt hantverk i tyg, smide och hampa, åländsk jaktsenap, museets eget recept.

Öppet alla dagar kl 10-17.00, 1 maj-15 september.

FÖGLÖ

■ ■ ■ **Föglö bibliotek.**

Verdandi Kuhlman visar akvareller och teckningar. Pågår till 31 maj.

Öppet måndagar kl 10-13 och 16-19, onsdagar 10-13, torsdagar 18-21.

GETA

■ ■ ■ **Soltuna.**

Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst.

■ ■ ■ **Geta bibliotek.**

Anders Westerlund ställer ut fotografier från midsommarfirandet på Furulund 2006. Pågår till 19 maj.

Öppet tisdag 12-15 och torsdag 18-21.

HAMMARLAND

■ ■ ■ **Brandkärmuseet (Mörby).**

Öppet enligt överenskommelse. 040 536 82 86 /Kristina.

■ ■ ■ **Postad gårdsmuseum.**

Öppet enligt överenskommelse per tel 41 365/0457-361 39 00.

■ ■ ■ **Skarpnätö hembygds-gård.**

Huset från tidigt 1700-tal hör till de äldst bevarade på Åland.

Öppet enligt överenskommelse per tel 37 212/37 227.

■ ■ ■ **Sälis batteriberg.**

Kan besökas när som helst.

JOMALA

■ ■ ■ **Kungsö batteriberg.**

Kan besökas när som helst.

■ ■ ■ **Kungsö Shellmuseum.**

"Nostalgimack" 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32 7 60 , eller 040-706 82 30.

■ ■ ■ **Siréns hembygds-museum Ringsböle.**

Öppet enligt överenskommelse per tel 31 069.

KÖKAR

■ ■ ■ **Hembygds-museet.**

Museum med bruksföremål, fotoutställning och båtmuseum. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 816/0457-524 4077.

■ ■ ■ **Kökar bibliotek.**

Utställning av ryor efter tävlingsbidragen i Ålands marthadistrikts hemslöjdssektionen "2000-talets Ålandsrya". 1-pris "Vind i seglet", Linnea Lindholm, Sund, 2-pris "Vattenspegling", Maud Karlsson, Sverige, 3-pris "Ålands hav i alla väder", Ingrid

Signell, Hangö. Pågår till 31 juli.

Öppet onsdagar kl 14-19, torsdagar 10.30-13.30 och söndagar 16-18.

LEMLAND

■ ■ ■ **Lemböte kapellruin.**

Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält.

Kan besökas när som helst.

SALTVIK

■ ■ ■ **Göran Dahl/Ovanåker.**

Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48 038/0400 450 004.

SUND

■ ■ ■ **Sunds bibliotek.**

Klass tre i Sunds skola har forskat om slumpvis utvalda företag och platser i Sund.

Slöjdsaker av elever i Sunds skola.

Öppet måndag och torsdag 17.30-20.30, tisdag 10.00-16.00.

■ ■ ■ **Bomarsunds fästnings-område.**

Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.

■ ■ ■ **Jan Karlsgården och Vita Björn.**

Friluftsmuseum och fängelsemuseum.

Öppet dagligen 2 maj – 31 augusti kl 10-17. 1 – 15 september kl 10-16.

■ ■ ■ **Kastelholms slott.**

Öppet dagligen 2 – 31 maj kl 10-16. Juni och augusti 10-17, juli 10-18, 1 – 15 september 10-16.

■ ■ ■ **Prästö stugor och campings café.**

Rea Aalto ställer tavlor hela sommaren.

■ ■ ■ **Ålands fotografiska museum (i gamla andelshandel).**

En utställning över kameran historia. Öppet enligt överenskommelse per tel 43 964/0457 059 5967.

VÅRDÖ

■ ■ ■ **Simskäla Anni Blomqvists hem.**

Förevisas enligt överenskommelse med Ann-Gerd Steinby eller Gösta Berglund. Tel 47 509.

■ ■ ■ **Strömsholmen.**

Tavlor av Rea Aalto. Pågår under sommaren.

Helig enkelhet på kyrko-dagar i Åbo

■ Under veckoslutet ordnas kyrkodagar i Åbo. De förväntas samla närmare 20. 000 barn, unga och vuxna. Under temat Helig enkelhet samlas man till folkfest och diskussionsforum där kyrka, kultur och samhälle möts. Detta meddelar Kyrkans tidnings-tjänst.

Från fredag till söndag, 25-27 maj, bjuds det på över 30 olika mässor, debatter där många kända finländare deltar. Gamla Stortorget blir ett kyrktorg med 60 utställare.

En diskussion om globaliseringen förs ur såväl finländsk som internationell synvinkel på lördag. Bland andra generalsekreteraren för Europeiska kyrkokonferensen, **Colin Williams**, och biskop **Medardo Gómez** från El Salvador diskuterar hur kyrkan med hjälp av handlingar och bön kan lindra den ekonomiska orättvisan.

På lördag förmiddag utbyter kända fäder och döttrar tankar kring tro och värderingar i Gamla Akademihuset. **Pauli** och **Julia Aalto-Setälä** samtalar med **Ilkka** och **Julia Kanerva**, **Jan-Otto** och **Janina Andersson** samt **John Vikström** och **Monika Vikström-Jokela**.

Kyrkodagsprogrammet går i huvudsak på finska. Ett samtal på svenska med rubriken Heligt och enkelt förs mellan biskop **Gustav Björkstrand** och redaktör **Hedvig Långbacka** på lördag eftermiddag i Åbo svenska församlingshem Aurelia. (ka-f)

Husmodersskolan åter på marknaden

■ Landskapsregeringen kastar nu ut Husmodersskolan i Saltvik Kvarnbo på fastighetsmarknaden igen. Fastighetsbyrå Karlsson Ab har anlitats för försäljningssuppdraget.

Landskapsregeringen har tidigare beslutat att utgångspriset ska vara 350.000 euro. (as)

Restaurang Käringsund

Lördag 26.5

Dans till 4-Fun

Restaurangen öppen 26.5 från kl. 17.00.

Boka gärna bord tel. 38 620

Välkommen!

PS. Förstås tar vi inget inträde till dansen!

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Åland är inte bara röda granitklippor och ett glittrande hav. Åland väcker känslor och många frågor.

PRESSMEDDELANDET TILL UTSTÄLLNINGEN ÅLAND – AHVENANMAA!

Åländsk identitet på utställning

Åland visas just nu på 160 kvadratmeter på Finlands nationalmuseum. Arbetsgruppen har strävat efter att visa den åländska identiteten, och för den sakens skull har Nationalmuseet fått ge vika på en punkt.

Alla presentationer sker som vanligt på tre språk, finska, svenska och engelska. Men för första gången är nu det svenska språket först.

Det svenska språket är så centralt för den åländska identiteten att svenska är utställningens första språk.

– Om jag sammanfattar vad utställningen presenterar är det för det första hur viktig svenskan är och att det bara finns ett språk på Åland. Men också att åländska pojkar inte behöver göra värnplikt och att Åland saknar militärmakt är något som lyfts fram, säger projektkoordinator **Ann-Maaret Pitkänen-Darmark**.

Tradition och modernt

Ann-Maaret Pitkänen-Darmark vid Ålands museum har varit utställningens spindel i nätet. Hon har hållit ihop arbetsgruppen som som bestått av en grupp åländska kulturarbetare. Hon har också samlat ihop föremål och hållit kontakt med de två filmare som deltar i utställningen.

– Idén till en åländsk utställning föddes någon gång förra sommaren och vi har jobbat med den sedan oktober ifjol. Åland har ju inte tidigare varit utställt på fastlandet.

Nationalmuseet har sedan tidigare många värdefulla föremål från Åland. Det var ju till Nationalmuseet man gav föremålen innan Åland fick sitt eget museum. Bland annat finns den så kallade Bertbyskatten på Nationalmuseet. Bertbyskatten är en samling med 900 arabiska mynt som man hittat på Åland.

– Vi har kompletterat utställningen med föremål hämtade

från Nationalmuseets central-lager.

Utställningen har flera teman som rubriker för föremålen. Rubrikerna är bland annat forntidens skatter, allmogetraditioner, målade skåp och fästmansgåvor och maktens boning där man visar Kastelholm.

– Vi vill också visa upp det moderna Åland. Därför finns också teman som migration, sjöfart och taxfree och landskapet Åland som berättar om nutidens Åland, säger Ann-Maaret Pitkänen-Darmark.

IFK blir musealt

Arbetsgruppen har strävat efter att svara på frågor som ringar in ålänningarnas identitet. Frågorna är till exempel: Varför är bruden svartklädd? Försvarade ålänningarna Finland i kriget? Är alla på Åland rika? Varför gör ålänningar inte värnplikt?

– Vi vill också lyfta fram förutfattade meningar som finns i riket om Åland, och tvärtom. Vad tror ålänningarna om de som bor i riket?

Åländska specialiteter som frimärken, flaggan och registreringsskyltar finns också på utställningen.

– Dessutom presenterar vi IFK, det är ju aktuellt.

Havet svallar

Två , specialproducerade filmer visas på utställningen. Dels **Johan Karrentos** intervjufilm ”Vad tycker du om Åland?”, dels en film om havet under olika årstider av **Per-Ove Högnäs**. Filmen Bomarsund. Imperiets utpost av **Henrik Juslin** och **Graham Robins** kan också ses.

– Filmen om havet visas på två väggar. Vi ville att det verkligen skulle framgå att Åland omges av hav.

Många av lösningarna är okonventionella. Ingen Ålandskarta finns till exempel på en vägg, istället finns en stor satellitbild av Åland på golvet.

– Vi vill rikta den här utställningen till alla. Vi har försökt vara okonventionella för att

Ålands vapen. Den här glasmålningen som finns i Nationalmuseet är gjord av Eric O.W. Ehrström.
Foto: MATTI HUUKA

också unga skall lockas att komma. Även de utan en närmare bild av Åland hoppas vi hittar hit.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Fotnot. Utställningen Åland-Ahvenanmaa! öppnar idag och pågår fram till 21.10. Finlands nationalmuseum ligger på Mannerheimvägen 34 i Helsingfors. Museet är öppet tisdag-onsdag 11-20, torsdag-söndag 11-18. Måndagar stängt.

Fräcka fakta presenterar fästingen

En krönika av Fred Forsell, citat som ringar in ålänningarna och en trespråkig presentation av det åländska otyget fästingen.

Allt ihop finns i den okonventionella utställningskatalogen som hör till Åland-Ahvenanmaa! Katalogen heter Fräcka fakta.

Blå som havet och läcker som en liten pralin är utställningskatalogen Fräcka fakta. Utställningskataloger är i vanliga fall ganska tråkiga, men med Fräcka fakta har man verkligen försökt lyfta sig ur museidammet.

Fästingen får ett uppslag på vilken den kryper fram, på ett annat uppslag finns både äppel och potatis.

I Fred Forsells inledningsord kan man läsa: ”Åland. Jag hade faktiskt hört talas om det, men alltid trott att det varit en legend, en myt. Självstyrelse.

Krypande fakta. Fästingen har fått ett helt uppslag i katalogen.

Gemenskap. Vackra människor (---) Alldeles för bra för att vara sant, brukade jag säga till vänner när ämnet ”Tror ni på Åland” dök upp.”

På varje sida finns en fakta-

remsa som böljar sig fram som en våg. På mittuppslaget finns kända och okända citat om den åländska identiteten. Viking Line-direktören **Nils-Erik Ek-lund** är citerad med orden ”När

känner Du dig som ålänning? Alltid, men starkast när jag är ute och seglar i hårt väder”.

Helena Björkqvist är citerad med orden ”För mig är en ’äkt ålänning’ en person som ligger

farligt nära gränsen till inavel.”

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Den 26-27 maj ordnar Konst

Utan Kompromiss rf, i samarbete med Ålands konstförening, en workshop för ungdomar i åldern 12-17. Workshopen heter ”I Was Here”.

Under workshopen kommer man att inspirera ungdomarna genom att föra diskussioner om offentlig konst och de olika möjligheter som finns.

Workshopen ger ungdomar chansen att uttrycka sina tankar på ett genomtänkt sätt och uttrycket sker genom att man tillsammans skapar en mur, ett konstverk som uppförs på en offentlig plats. Deltagarna får sätta sin personliga prägel på muren och de har möjligheten att påverka utformningen av verket.

Konst Utan Kompromiss bjuder in till öppningen av konstverket som sker på söndagen den 27 maj kl. 14.00 i parken bakom Mariehamns Stadsbibliotek. □

En serie konserter med åländsk

anknytning arrangeras i anslutning till Ålands landskapsdagar. Konserterna har arrangerats under maj månad i Jugendsalen i Helsingfors. Serien avslutas nu på söndag kl. 15.00 med en kammar-musikkonsert. Kompositören och pianisten **Lars Karlsson** uppträder tillsammans med klarinettisten **Kjell Frisk** och altviolinisten **Stephan Kemetter**.

På repertoaren står musik av Lars Karlsson och **Jack Mattsson**. Konserten avslutas med Lars Karlssons Havsbilder, en trio som uruppfördes i fjol och nu utförs för första gången med klarinett i stället för oboe.

Inträdet är fritt och samtidigt har man möjlighet att bekanta sig med utställningen ”**Lars Sonck** och **Hilda Hongell** - byggnadskonstnärer i Mariehamn”. □

Finlandssvensk revy sänds i FST5

under hösten. För fyra år sedan startades en ny revytradition på Svenska Teatern i Helsingfors i och med Eftersvett. Nu kan FST5 visa de bästa bitarna ur succérevyn.

Som producent står Svenska Teatern. Produktionen görs i samarbete med Produktionsbolaget Långfilm productions.

På scenen finns **Sonja Ahlfors**, **Max Forsman**, **Anna Hultin**, **Patrick Henriksen**, **André Wickström** och **Joanna Wingren** samt **Macke Granberg** med orkester.

Långfilm Productions består av **Ralf Långbacka** i samarbete med Svenska Teatern Produktionsbolaget samarbetar med Svenska Teatern kring två separata TV-projekt under våren 2007. Förutom ett 58 minuter långt underhållningsprogram av teaterföreställningen ”Eftersvett 2006” produceras även en teaterhistorisk TV-serie i tre delar (3 x 28 min) ”Thalias irrfärder” med Ralf Långbacka i centrum. □

Den som följer Kastelholms historia bakåt i tiden hamnar till slut i medeltidens mörker.

Trots att den imponerande ruinen fortfarande reser sig vid Slottssundet, vet vi väldigt lite om dess tillkomst.

Men när källorna på 1500-talet börjar flöda ymnigare, kan vi ganska väl följa utvecklingen på den kungsgård som sedan medeltiden har hört till slottet.

Hur kungen brutalt avhyste flera byar för att skapa ett statligt mönsterjord-

bruk, dock utan särskild framgång, och hur kungsgården senare befolkades av torparfamiljer.

För att slutligen – när torpen friköptes runt 1940 – åter till stora delar bli privatägd. Precis som på medeltiden.

Från byar till kungsgård till golfbana

Den mörka medeltiden är ett uttryck som förvisso har fog för sig.

Inte så att medeltiden – den period som i svensk och finländsk historia infaller från omkring år 1000 till början av 1500-talet – skulle vara en ovanligt dystert, tråkig och händelsefattig period.

Däremot är den dunkel.

De historiska källorna flödar ymnigt på Åland tillbaka till år 1537. Sedan släcks ljuset. Knappt ett dokument finns bevarat som berättar om vad som hände här på medeltiden.

Från 1500-, 1600- och 1700-talen finns hyllmeter efter hyllmeter med arkivhandlingar som rör Åland. Men från seklerna dessförinnan bara ett par hundra dokument. Och tidigare är Åland över huvud taget inte omnämnt i de skriftliga källorna.

Så första halvan av medeltiden är inte bara mörk, den är kolsvart.

Anlades på 1300-talet

Kastelholms slotts äldsta historia försvinner i detta medeltida mörker.

Vi vet att slottet anlades på 1380-talet, men omständigheterna kring slottets tillkomst och vad som fanns på platsen innan tiger källorna om.

Vi kan bara ana, som så ofta när del gäller medeltiden.

Slottets ursprungliga område bestod sannolikt, förutom av den lilla holmen i Slottssundet där slottet är uppfört, också av jordbruksmark på ömse sidor om sundet. Den användes för försörjningen av slottets anställda.

Denna ”ladugård”, förgångaren till Kastelholms kungsgård, omtalas visserligen inte i källorna förrän i slutet av 1400-talet, men rimligen ingick dem som en del av den ursprungliga slottsanläggningen.

Det verkar också som om ytterligare jordbruksmark redan på medeltiden lades under slottets ladugård, exempelvis finns antydningar om att två byar – Heinarby och Björsåker – har funnits i området, men de nämns inte i 1530-talets skattelängder.

Heinarby låg sannolikt på Slottssundets västra sida, på nuvarande golfbanans mark. Var Björsåker låg vet vi däremot ingenting om.

Byar exproprierades

Under senare delen av 1550-talet inträffar de stora och dramatiska förändringarna.

Nu befinner vi oss efter 1537 och källäget är helt annorlunda. Åtskilliga dokument finns som berättar om utvecklingen.

Kungen, den energiske och hårdföre Gustav I (Vasa), hade en vision om att inrätta så kallade avelsgårdar – en sorts statliga mönsterjordbruk – över hela riket. Som en direkt följd av dessa kungliga idéer utökades det relativt lilla jordbruket vid Kastelholm genom att flera intilliggande byar exproprierades och bönderna flyttades till andra gårdar.

Riktigt hur detta bäst skulle göras visste man tydligen inte. Följden blev att bönderna i byarna kring slottet drogs in i en flyttkarusell som pågick åren kring 1560.

Till slut hade fyra hela byar slutats av kungens avelsgårdsprojekt: Fastersby, Björnsnäs, Västersibby och Tjudnäs. Tillsammans omfattade de tolv bondgårdar.

Efter denna inkorporering av mark kom kungsgården att omfatta

Det var sannolikt just här, på Slottssundets västra strand norr om Långängsbacken, som den lilla byn Heinarby en gång låg. Men redan på medeltiden avhystes den och marken lades under Kastelholms slott. Först kallades åkrarna här ”Heinarby åker”, men senare byttes namnet till det mer prosaiska Alå kern. Foto: Håkan Skogsjö.

dels ett mindre område intill slottet på den östra sidan om Slottssundet samt hela det stora näs som sträcker sig väster och sydväst om slottet och där golfbanan ligger i dag.

I samma veva passade kungen på att norpa en äng öster om slottet av Tosarbyborna, där sedan en djurgård (ett vilthägn) inrättades. Än i dag kallas platsen Djurgården. Någon ersättning för ängen fick aldrig bönderna i Tosarby.

Så här långt har vi sett hur det gick till när Kastelholms kungsgård kom till och hur omkringliggande byar successivt togs i anspråk.

Under senare delen av 1500-talet och hela 1600-talet var kungsgårdens ägor av allt att döma i princip obodda, bortsett från de personer som var anställda vid slottet eller arbetade vid ladugården.

Nu ska vi se hur det gick till när kungsgårdsområdet återbefolkades, från omkring år 1700 och framåt.

Torp planeras

Lantmätaren Olof Mört upprättade år 1700 en karta över Kastelholm. Där ser vi slottet, ladugården och en del andra byggnader inritade.

En enda torpare fanns då, bosatt på Ledsöra i Delet, en liten holme som lydde under kungsgården.

Men Mört menade att fler torpare behövdes på kungsgården, och ritade in tre torp på sin karta: Östertorp på gränsen mot Tosarby, Storåkerstorp på gränsen mot Kulla och i sydväst, ungefär där golfbanans parkering

ligger, fanns ett ”Nytt torpställe”.

Ingenting tyder dock på att Mörts tre planerade torp kom till stånd.

Men redan året därpå, 1701, flyttade ändå den första torparen, Erik Mickelsson, till Kastelholm med sin familj och bosatte sig på Tomten (där gården med samma namn ligger i dag). På den platsen hade den avhysta byn Fastersbys gårdstomter en gång legat, därav namnet Tomten.

Erik Mickelsson hade tidigare varit bonde i Brändbolstad, men tvingats lämna gården på grund av stora skatteskulder.

Några år senare anlades ytterligare ett torp, av allt att döma på ett tidigare obrukat område invid Slottssundets västra strand. Torpet kallades till att börja med Sveden, vilket tyder att det tillkom genom nyodling, men fick senare namnet Näs (en gård med samma namn ligger där fortfarande).

Befolkningen ökar

Ännu vid flykten 1714 fanns bara dessa två torp. Men efter flykten tillkom fler i rask takt.

År 1736 fanns förutom Tomten och Näs också Granlunda och Skutvik samt två torp på Långängen.

Trettio år senare, 1767, hade antalet ökat till nio. Kärr och Tjurnäs hade tillkommit liksom ytterligare ett på Långängen. Tjurnäs låg där den medeltida gården Tjudnäs ha-

de legat, söderut på näset vid Tjudnäs träsk.

Senare tillkom Djurgården, Fastersbyö, Ladugårdsbacka, Nytorp, Sibby och Smedstorp samtidigt som några av de äldre försvann, exempelvis Granlunda.

Så när vi kommer en bit in på 1900-talet är den gamla kungsgårdens ägor mer befolkade och brukade än vad de någonsin har varit tidigare.

Förklaringen till att de många torparna fick slå sig ner i Kastelholm ger lantmätaren Anders Norrstedt på en karta från 1767. Han noterar att de då gjorde ”å sin egen kost 3:ne dagsverken uti veckan vardera”.

HISTORISKT

Torparfamiljerna betalade alltså arrendet genom att arbeta på kungsgården.

Torparlagen

Men nya tider stundade.

I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet var den så kallade torparfrågan brännande aktuell i Finland. Många torpare – särskilt på de stora

privatägda godsen – var djupt missnöjda med sin situation, inte minst otryggheten; när som helst riskerade de att bli vräktas.

Den politiska lösningen kom genom torparlagen 1918, som gav innehavarna rätt att lösa in sina torp tillsammans med högst tio hektar åker och tjugo hektar skog.

I Kastelholm dröjde det till slutet av 1930-talet och början av 1940-talet innan torpen – och även backstugorna – löstes in.

På så vis blev elva torpare självägande bönder på egna hemman, de flesta på runt just trettio hektar.

Smeden Ragnar Tuomikoski (1903–63) var den som löste in torpet Tomten, det första som en gång i tiden anlades på Kastelholms mark.

Olönsamt jordbruk

Kungsgården blev aldrig det ekonomiskt lönsamma mönsterjordbruk som kungen hoppats på. Redan på 1600-talet arrenderades den ut till privatpersoner, och så förblev det till

1900-talet.

Numera är en stor del av kungsgårdens gamla åkrar förvandlade till en populär golfbana.

Så där bönderna i Heinarby och Västersibby på medeltiden knogade med enkla plogar i den tunga jorden promenerar i dag golfare runt på välansade gräsmattor.

HÅKAN SKOGSJÖ

”Utkiken” – vilken höjdare!

Tornhuskomplex vid Rökkas kiosk

Snart får Rökkas kiosk i Mariehamn Strandnäs en ny granne – ett huskomplex med bostäder, kontor och affär.

I går fick Allbygg ab klartecken av stadsstyrelsen för att arrendera tomten och börja bygga ”Utkiken”.

Men ett ska sägas genast: Det tvådelade hus som arkitektbyrå Mira och arkitekten Micko Koskinen tagit fram ska betraktas mera som ett idékoncept än som en färdig ritning.

– Hur huset sedan byggs beror mycket på vilken målgruppen är, förklarar han.

Som ritningarna ser ut i dag byggs huset i två delar som hänger ihop. I den lägre, halvcirkelformade delen (som planeras med grästak) inryms affärer och kontor i två våningar. I den höga delen – ”Utkiken” i sex våningsplan inklusive källare och bottenvåning – byggs ett 20-tal lägenheter med två penthouselägenheter som kronan på verket.

Parkeringsgrotta planeras under hela huset.

– Det här blir helt klart en förändring i stadsdelen Strandnäs, konstaterar Micko Koskinen.

Enligt uppgift har Allbygg projekteringen av huset med i sin arbetsplan för nästa år.

”Positivt”

Vikarierande stadsdirektör **Bjarne Pettersson** låter nöjd över att stadsstyrelsen i går enhälligt beviljade Allbygg lov att arrendera tomten.

– Huset följer helt den några år gamla stadsplanen för området. Det är synnerligen intressant att tomten nu ska bebyggas.

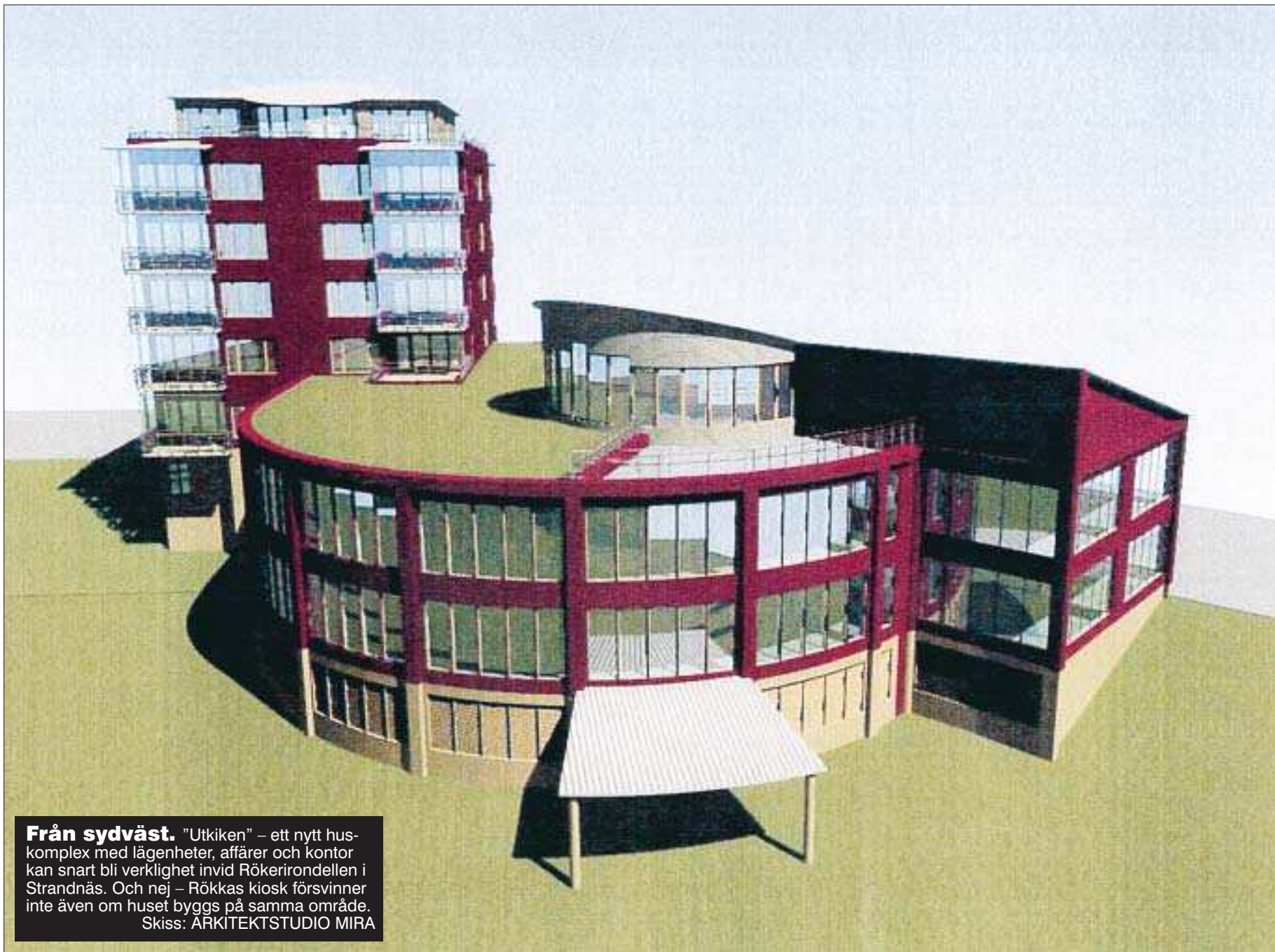
Tomten bjöds nyligen ut och Allbygg var den enda som anmälde intresse.

– Arrendet brukar löpa på 40 år. Möjlighet finns till inlösen senare, berättar Bjarne Pettersson som tycker att det är ”synnerligen positivt” att bygget nu blir av.

Och så frågan som många ställer sig: Hur går det för Rökkas kiosk?

– Kiosken får bli kvar. Möjligen blir det ändringar för parkeringsplatserna, men det är det enda, säger Micko Koskinen.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Från sydväst. ”Utkiken” – ett nytt huskomplex med lägenheter, affärer och kontor kan snart bli verklighet invid Rökerirondellen i Strandnäs. Och nej – Rökkas kiosk försvinner inte även om huset byggs på samma område.
Skiss: ARKITEKTSTUDIO MIRA

Nordost. Ett 20-tal bostäder ska byggas i tornhuset.
Skiss: ARKITEKTSTUDIO MIRA

Arkitekt. Micko Koskinen har gjort idéskissen till ”Utkiken” tillsammans med Allbygg.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Skärgårdsmässa i dagarna tre

I helgen är det Skärgårdsmässa i Stockholm. Färre åländska företagare än tidigare kommer att finnas på plats.

50.000 besökare väntas till evenemanget i Wasahamnen på Djurgården i Stockholm. Ålands turistförbund kommer att finnas på plats liksom Eck-erö Linjen, Fagerholms gård, Ålands delikatesser, Arbeta &

Bo på Åland och Udo Wachowiak.

– Det är färre än det brukar vara, men vi räknade med ett minskat intresse eftersom det är Ålandsdagar i Helsingfors i juni, säger **Gunnar Westerholm**, informationssekreterare på Ålandskontoret i Stockholm.

Mässan ordnas för 19:e gången. Flera Östersjöländer kommer att visa upp allt

från skärgårdshantverk till mat och båtar. Produkter från Åland som brukar sälja bra är havtornssaft, svartbröd och strömming.

– Det brukar finnas ett stort intresse, säger Gunnar Westerholm.

Mässan håller öppet fredag 12-18, lördag 10-18 och söndag 10-17. Det är fri entré.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Uppskattat. Havtornssaft brukar sälja bra på Skärgårdsmässan i Stockholm. Bilden är från Ulfby gård och skördefesten i höstas.
Foto: JONAS EDSVIK

En blomsteräng i stan

På Klinten i Mariehamn kan man finna denna blomstersprakande äng mellan äppelträden.

Det är Kalle Fogelström som tagit bilden på sin trädgård och skriver så här:

”Bifogar en bild av hur det kan se ut en majdag i en trädgård på Klinten. Visst är våren en i sanning fager årstid! Människa gläd dig! Man får nästan religiösa vibbar.”

Han berättar också att familjen med avsikt lämnat västra delen av trädgården som naturäng. (uw)

Vårlig hälsning. Kalle Fogelström skickar en hälsning från ett Klinten i vårskrud. Nu är det gulsippornas årstid. Foto: PRIVAT

Petterssons motiv är från Hastersboda

Det är bycentrum av Hastersboda på Föglö som står motiv för målningen ”Från åländsk by” av Joel Pettersson, som i veckan finns med på aktionshuset Bukowskis auktion i Helsingfors. Det berättar Hastersbodabon Gustaf Eriksson.

– Jag var själv bara en liten parvel när Pettersson satt där och målade, säger han. Nya Åland berättade i

måndags om de olika verken med ålandsmotiv som i veckan auktioneras ut i Helsingfors.

Hastersboda ser i dag lite annorlunda ut, jämfört med målningen som är daterad 1935. Bland annat syns Ollas manngårdsbyggnad som inte finns längre.

– Och lite av Andersas gamla bostadshus syns på tavlan, där står ett nytt hus i dag, säger Gustaf Eriksson.

(ab)

Bland de åländska motiven på Bukowskis konstauktion finns en olja på skiva av Joel Pettersson. Målningens titel är ”Från en åländsk by”, men Hastersbodabon Gustaf Eriksson kände igen sin egen hemby. Bilden är från Bukowskis hemsida.

Jomalasossar vill satsa ungt

■ Bättre möjligheter till fritidsaktiviteter för barn och ungdomar. Fler cykel- och gångbanor. Utveckling av kommuncentret i Prästgår-

den by. Högre anslag till Medis.

Det är några av de frågor som socialdemokraterna i Jomala vill lyfta fram inför

kommunalvalet i höst. Partiet har lyckats rekrytera 14 kandidater i kommunen, men hoppas kunna locka med ytterligare ett tiotal. (jf)

RESTAURANG
POMMERN

Den 25:e maj kl. 20.00

En liten musikalisk show med små humoristiska infall här och där.

Petronella Wester med ett fyrmannaband och kör, framför nyskrivna sånger av Agnes Berg.

Bara biljett 16,-

Biljett, varmrätt kött alt. fisk och kaffe 36,-

Biljetter säljes i Hotell Pommerns reception, Norragatan 8-10, telefon 018-15 555

Högtryck!

BALI Utegrupp i odlad teak. Bord med en utdragbar butterflyskiva 180/230x100 cm 560€ Positionsstolar 149€

PAKETPRIS 1.295€

Utegrupp i teak, bord med sex stolar

4-PACK 119€

ord. pris 168€

Orust Stolsdyna som passar positionsstolar. Finns i flera färger. 42€/st

48€

GARDEN Picknickkorg/kylbox i flätad rotting.

Picknickkorg på köpet!

Vid köp av utemöbler och tillbehör för 550€

www.em.com

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184

Tel 32 940

ÖPPET:

Måndag 9-19

Tisd-torsd 9-17.30

Fredag 10-17

Lördag 10-14

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiiviraha!

Skönt att komma hem.

PAKETPRIS 1.195€

6 st positionsstolar + bord

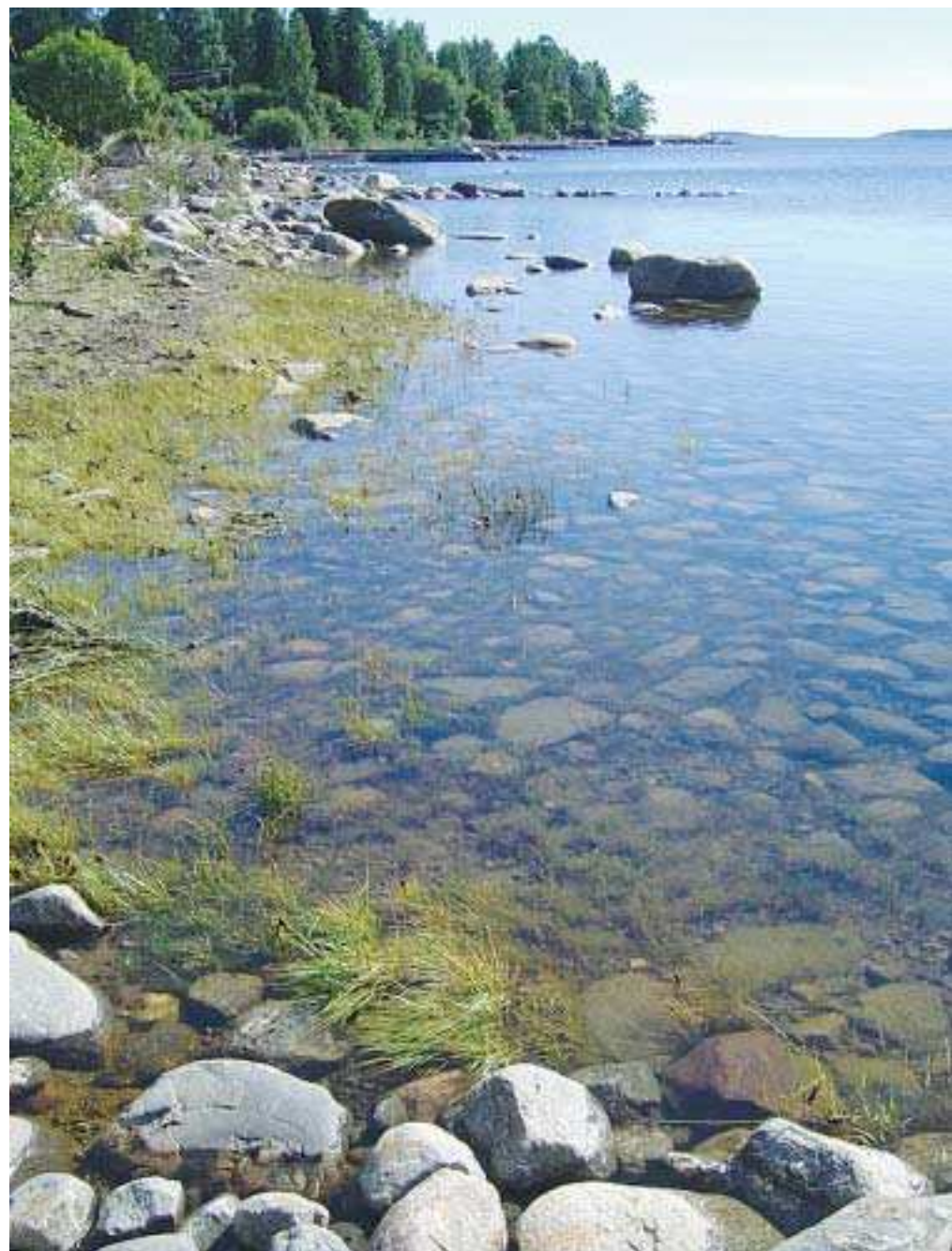
REGINA Ny vacker positionsstol i rostfritt stål och acasia. Modern design i kombination med bra hållfasthet. Bordet är 220x85 cm, stabilt och lätt att fälla ihop

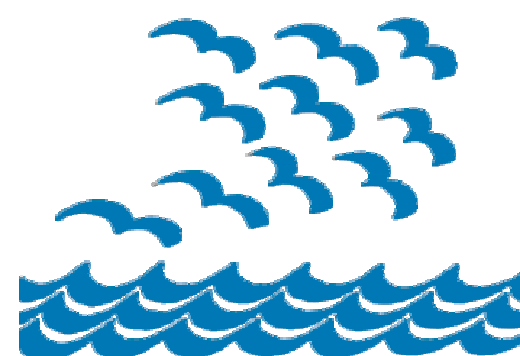
WIEN Lyxhammock med hög rygg och grova rör i benställningen. Stativet är förzinkat och epoxylackerat. Antracitgrå/svart tak

fr. **399€**
inkl. dynor

Välkommen till Östersjö

**Lördagen den
26 maj 2007
kl 18.00–19.15**

Tack för generöst stöd!

Stödet gagnar Östersjöfondens arbete för att fortlöpande sprida information om innanhavets tillstånd, om behovet av gemensamma och individuella insatser för att minska belastningen genom utsläpp av olika slag.

Inom Östersjöfonden vågar vi drömma om att Östersjön ska bli ett friskt hav igen, till gränslös glädje och ovärderlig nytta för 85 miljoner människor i regionen.

Östersjöfondens sponsorer

www.birkaline.com

www.consilia.ax

www.nordea.fi

www.nib.int

www.veritas.fi

www.aca.ax

Aktia
Sparbank

Banken med mänskliga mått

**Två timmar över
Ålands hav**

www.eckerolinjen.ax

www.nyan.ax

www.alandsbanken.ax

Öfondens prisutdelning!

Utdelning av Östersjöfondens priser år 2007 i plenisalen i Självstyrelsegården i Mariehamn.

Landshövdingen på Åland **Peter Lindbäck** inleder ceremonierna, sedan följer prisutdelning.

Presentation av pristagarna, **Henrik Lax** ledamot av EU-parlamentet.

Hälsningar från EU:s miljökommissionär **Stavros Dimas**, Sveriges miljöminister **Andreas Carlgren** och Finlands miljöminister **Paula Lehtomäki** läses upp.

Ceremonin avslutas av talman **Barbro Sundback**.

Sångframträdande av tenoren **Dan Karlström**.

Fritt inträde.
Alla hjärtligt välkomna!

 www.alandia.ax	 www.hotellarkipelag.com	 www.andelsbanken.ax	
 www.hbl.fi	 www.kalmers.ax	 www.mariehamn.ax	 www.mathis.ax
 www.paf.fi	 www.pwcglobal.com/fi	 www.rundbergs.ax	 www.vikingline.ax
 www.aca.ax	 www.alandstidningen.ax	 www.omsen.ax	 www.visitaland.com

Nöje

Redaktör: Anders Sims

Foto: JONAS EDSVIK

Dansant funk på Café Bönan

■ På lördag från klockan 18.00 blir det funk-musik på lilla Café Bönan i Sjökvarteret. För musiken står 16 musiker från Åsa Folkhögskola i Sköldinge i Sverige. Eleverna är den här veckan ute på en miniturné i Sverige och avslutar med spelningen på Åland.

Med på turnén är ålänningen **Sofia Chanfreau** (bilden) som är sångelev på skolan. Tillsammans med de övriga eleverna ska hon bjuda på en timmes show. Hela fyra olika bandkonstellationer kommer att spela medryckande funk som inbjuder till dans.

Ska man ta med sig dansskorna?

– Det tycker jag verkligen. Det kommer att vara en avslappnad stämning, så alla som känner för det kan dansa, säger turnéarrangören **Åke Andersson**.

– Det kommer dessutom att serveras mat i funkens anda. Funky mat.

Musikerna ska under vistelsen på Åland även spela på en studentfest.

Veckans filmnyheter

Children of Men (action)

– Clive Owen, Julianne Moore och Michael Caine spelar i den här filmen som handlar om en framtid där barnlösheten är global och mänskligheten håller på att dö ut.

Lonely Hearts Killers (thriller)

– Mord och kärlek i 40-talets USA. Med bland andra John Travolta.

Tenacious D (komedi)

– Galen komedi om att skapa världens bästa rockband. I rollerna: Jack Black, Kyle Gass och Tim Robbins.

Människornas stad - Nya drömmar (drama)

– Fortsättningen på Guds stad och Människornas stad.

Captain Alatraste (äventyr)

– Historien om en hjältes uppgång och fall. Huvudrollen görs av Viggo Mortensen.

Apocalypse 10:5 (drama)

– USA drabbas av historiens största naturkatastrof. Filmen handlar om Samatha som jobbar på uppdrag av presidenten.

Fred säger:

Om jag vore leksakstillverkaren Hasbro skulle jag stämma alla dietister som besudlar uttrycket "GI" och påstår att det handlar om kolhydratjakt – när alla vet att det egentligen handlar om beväpnad kommunistjakt i djungeln. Och vaddå, GI-metoden? Fredrik Paulún är ju mycket fetare än GI-Joe.

Veckans gäst: Jens Finnäs, Nyanvikarie

Spelar just nu: Kaiser Chiefs och Arctic Monkeys (deras nya skivor) – Man blir ju så glad när ens favoritartister kommer med riktigt bra uppföljningsplattor.

För övrigt... så tycker jag att vi ska göra Red Hot Chili Peppers underbara "Snow (Hey oh)" till årets sommarplåga och för all framtid byta ut alla Tomas Ledins sommarhits mot Håkan Hellströms dito.

Upptäck Åland

Tomt i sommarkassan? Nöje kan i dag presentera en lista över billiga fritidsaktiviteter som stärker både kropp och själ. Den som följer planen får dessutom koll på ställen som man kan visa upp för besökare.

Den som bockar av samtliga aktiviteter har chans att vinna en cykel, som ska specialdesignas av Nyans redaktion. Riv ut den här sidan, ta fram en karta över Åland och planera in minst en aktivitet i veckan under sommaren.

När alla aktiviteter är avbockade ska en anmälan skickas till Nya Åland med elektronisk eller gammaldags post. Märk ditt brev med "Cykeltävlingen". Adresserna hittar du på näst sista sidan i tidningen. Senast den 15 augusti vill vi ha ditt brev, gärna tillsammans med något vackert foto från något utflyktsmål.

Kan bli din. Den som gör alla aktiviteter och skickar in kupongen till Nya Ålands redaktion har chans att få den här något luggslitna cykeln. Innan den lämnas över till vinnaren ska den förvandlas till en riktig skönhet. Det ska redaktionen se till med målarpenslar i händerna.

Foto: JONAS EDSVIK

Kajak- eller kanotpaddling, Vårdö.

Nöjes rekommendation är att paddlingen ska ske på Vårdö, men andra paddlingsturer, gärna i skärgården, godkänns också. På Vårdö finns uthyrning på Sandösunds Camping. Om du är ovan paddlare är det roligt att välja en vinglig kajaktyp.

Foto: GÖRAN ANDERSSON

Spela beachvolleyboll, Mariehamn.

På Lilla Holmen finns en beachvolleybollplan som ska nyttjas. För påfåglarnas skull bör smasharna vara sansade. Om det inte blåser kan en liten plastfotboll från macken duga som volleyboll. Eller heter det volleybollboll? Hittar man ingen att leka med går det bra att stå och öva server någon timme.

Foto: ANDREAS DIENERT

Krönika / Karin Erlandsson

Studenter!

Köp ordentliga flyttlådor. Hopfällbara. Du kommer att flytta ofta under de kommande tio åren. Att jaga bananlådor varje gång tar på krafterna.

Ha inte bråttom med att bli klar. Du får ändå inget jobb.

Lås din cykel. Helst med en kedja i en lyktstolpe.

Bo på korridor åtminstone någon gång under studietiden. Åk pulka på trapporna inomhus och lussa för grannarna.

Är du ensam: bli körsångare.

Skaffa ett stamcafé. Häng där ofta, så ofta att caféinnehavaren frågar "det vanliga?" då du kommer in.

Köp grönsaker billigt på torget strax innan stängningsdags.

Gör inte som alla andra. Sitt hemma och drick te om det är vad du vill.

Bokkunskap kan du inhämta när som helst under livet, men du har aldrig möjlighet att umgås med så många olika sorters människor som under studietiden. Prioritera rätt.

Ta inte studielån om du inte är säker på att få

jobb. I praktiken betyder det att du inte kan ta studielån om du studerar humanistiska ämnen. Läs de ämnen du är intresserad av.

Bli kär. Eller inte.

Drick kaffe. Mycket.

Ät på studentrestaurang. Billigt, nyttigt och socialt.

Bjud till knytkalas. Ofta.

Grunda en flyttfirma tillsammans med dina vänner. Ta som vana att alltid bära varandras möbler och känka tvättmaskiner.

Anders Sims

Spelar just nu: Jussi Björling "Donna Non Vidi Mai (manon Les-caut)"
– Grymt stark röst. Låten ligger med på skivan "Jukebox - Aki Kaurismäki movies" som också innehåller flera finska godbitar.
För övrigt... visar Musikbyrån på SVT en mycket bra dokumentärserie om musikscenen i fem utvalda städer. Två återstår. Missa inte!

Jenny Sindén

Lyssnar på just nu: Fågelkvitter, vinden i träden och grenar som knäcks.
– På våren och sommaren ska man vara ute så mycket som möjligt och njuta av solen.
För övrigt... blir jag galen på allt hetsande om hur mycket man borde träna, sola mm för att bli "sommarsnygg". Inte alls sunt att hetsa sådär. Utseendefixering till max, urk.

vinn en cykel

Picknick på Ramsholmen, Jomala.
Några kilometer från Mariehamns centrum hittar man den här vackra platsen med sin blomsterprakt och sitt rika fågelliv. Njut av landskapet med vitsippshav, gullivor, hamlade askar, hassellundar och strandängar. Guldstjärna till dem som hittar den starkt doftande och vitlökssmakande Ramslöken.
En (romantisk) picknick här är ett måste om du vill ha chans på cykeln.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Vågat hopp i Klos-terviken, Lemland.
Det populära 10-metershop-pet sägs vara riskfritt eftersom berget lutar inåt. Hopp från lägre höjder godkänns också. Även Lemböte medeltida Sjö-fartskapell ska besökas under utflykten.
Foto: JONAS EDSVIK

Besök på Uffe på berget, Finström.
För att få räkna den här punk-ten ska man ha klättrat upp i tornet. Utsikten är inte tokig. Det sägs att man ska äta biskvier i tornet. Jag vet inte varför. Men jag antar att de ska köpas i musikcaféet.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Bestigning av Orr-dalsklint, Saltvik.
Även om Orrdalsklint i Saltvik inte är mer än 129,1 meter högt så är det i alla fall Ålands högsta berg. Grilla bör man absolut göra när man vilar sina stackars ben och blickar ut över lilla Åland. Att döma av reaktio-nerna på bilden är får man en riktig kick när man är toppen. Toppstugan på Orrdalsklint ser i stort sett ut som den gjorde under andra världs-kriget. En övernattning ger guldstjärna.
Foto: CATRIN FELLMAN

Vandring på Kyrkleden, Sund
Här vandrar man mellan Ålands främsta historiska sevärdheter genom varie-rande terräng. Kyrkleden mellan Kastelholms slott och Bomarsunds fästning följer delvis gamla kyrkvä-gar. Den går bland annat förbi Sunds medeltida kyrka. Leden är ganska utmanande, enligt Ålands turistförbund. Startpunkt: Kastelholm vid Birka Skärgårdsbröd eller vid Brännklintstornet i Bomarsund. Längd: 13 km (cirka 4 tim-mar).
Foto: ERKKI SANTAMALA

Vandring i Getabergen, Geta.
Man kan ta en kortare promenad från Soltuna till Djupviksgrottan, 5,5 km fram och tillbaka, men man bör fortsätta på stigen och ta sig ett svalkande dopp på halva vägen. Från berget har man en vid-sträckt utsikt över nejden och informationstavlor delar med sig av sin kulturhistoriska kun-skap. I Djupviksgrottan bor den mycket sällsynta Källarspindeln. Han heter Kjell (bilden) och är inte speciellt förtjust i besökare, sägs det. Startpunkt: Soltuna Restaurang & Café.
Foto: HENRIK JANSSON

Prenumerera på ortens lokaltidning. Vrid ner värmen vintertid och använd yllesockor.
Ansök om studiestöd i tid, det vill säga nu. Det tar förbluffande länge att få det beviljat.
Släpa inte hem tvätten på loven. Du är vuxen nu.
Se till att få in fötter i arbetslivet. Gör praktik, jobba extra och sommarjobba.
Du är aldrig friare än nu. Utnyttja det,

men ring hem ibland.
Bli vegetarian. Rädda världen och åt billigare.
Bjud hem varandra på fest, hemma är roligare än krog. Gröngräset på våren är bäst.
Be om hjälp då du behöver det. Ingen människa klarar sig ensam. Du är inte en sämre människa fastän du går till student-hälsans psykologer eller lånar socker av grannen. Du är inte en färdig människa, förhoppningsvis blir du det aldrig.

FRÅGELÅDAN

Veckans gäst i frågelådan är Ove Berglund, 18 år, från Sund. Han läser media och kommunikation på Ålands yrkesskola.

- Vad längtar du efter just nu?**
– Sommarlov, pengar och Rockoff.
- När grät du senast?**
– När jag såg på Lejonkungen för någon månad sen, jag vet inte vad det är med den filmen, men jag blir rörd av vissa scener.
- Sött, surt eller salt?**
– Surt, såklart! Det finns ett plockgodis som är rosa och blått och är formad som en flaska, det är mitt favorit-godis.
- Vilka tre egenskaper är du mest nöjd respektive missnöjd med hos dig själv?**
– Att jag är ärlig, snäll tror jag och fina, raka tänder. Det jag är missnöjd med är att jag kan säga för mycket ibland, sen vet jag nog inget mera. Jag är nog mer eller mindre perfekt.
- Berätta om din favoritbakelse.**
– Morotskaka är den godaste bakelsen som finns, skulle det bara vara glasyren skulle det inte vara gott, skulle det bara vara kakan skulle det vara torrt. Men tillsam-mans är det oslagbart!
- Nämn ett ställe på Åland där du aldrig varit.**
– Alla de där skärgårdsöarna förutom Kökar har jag typ inte satt min fot på.
- Berätta om en upplevelse som har gjort starkt intryck på dig.**
– När jag var runt sju år så tittade jag på Jurassic Park för första gången, på natten när jag sov så drömde jag en mardröm om att dinosaurier jagade mig så jag sprang och gömde mig under mor och fars säng, så stack en liten bit av min fot utanför och jag hörde hur dinosa-urerna kom in i rummet och kom till min fot och när de just skulle stampa på min fot så var det min pappa i dinosaurietofflor.
- Du får ge vem som helst vilken present som helst. Vad ger du till vem?**
– Jag skulle ge ett körkort till Madde för hon fyllde år igår.
- Pension, preventivmedel eller porr?**
– Preventivmedel, för man vill inte ha en unge på hal-sen när man är så ung som jag är.
- Finland eller Sverige?**
– Finland är så bra mycket bättre.
- Dagens ord.**
– Touché.
- Hur vill du bli förförd?**
– Romantisk middag och pussar på munnen.
- Hur ska din drömtjej se ut?**
– Hon ska vara kurvig och brunett.

PERNILLA BERGMAN

FILM, SPEL, MUSIK

Magazin, Torgg.6, tel. 12 154 Öppet: mån-fr 9-17, lör 10-14

! Ruukki Group har kommit överens om att bygga en massafabrik för 1,1 miljarder euro i Kostroma i Ryssland. Även ett tidigare, motsvarande projekt på en halv miljard euro är fortfarande ett alternativ.

riksnytt

! Rörliga polisen anser att ungdomar som laddar upp videoupptagningar av biljakter på internet kränker polisens upphovsrätt. Polisen uppfattar sådana videofilmer på till exempel sajten YouTube som bevismaterial, skrev tidningen Karjalainen.

Finländarna i allt sämre form

Gäller inte alla. Finländarna får allt sämre kondition, visar en rapport. Men de många hundra som brukar delta i Kanonloppet varje år är knappast berörda. Foto: ERKKI SANTAMALA

HELSINGFORS. Finländarnas kondition försämras i alarmerande snabb takt. Det avslöjar en rapport från Näringslivets Delegation EVA.

– Vi är i sämre form än någonsin tidigare, säger EVA:s ordförande **Jorma Ollila**.

Petteri Laine, som skrivit rapporten, berättar att konditionsraset är snabbast bland männen men att också läget bland barn och kvinnor är oroväckande. Bland annat har övervikt hos barn nu blivit lika allmänt i Finland som i övriga Europa.

– År 1977 var åtta procent av de tolvåriga pojkarna överviktiga. För två år sedan var motsvarande procenttal 27. För flickornas del hade antalet överviktiga stigit något

måttligare, säger Ollila.

Ollila förundrade sig över att man på högstadiet i Finland har minst gymnastiktimmor i hela Europa. Läget i gymnasiet är inte mycket bättre. De två obligatoriska gymnastikkurserna kan man göra i två perioder i rad och det är sedan möjligt att slutföra gymnasiet utan att ha rört på sig på 2,5 år.

Stort ansvar

När rapporten offentliggjordes på torsdagen var det många som i sitt anförande ville återinföra klubbar i skolan och i synnerhet mer motion under skoldagen. På det viset kunde föräldrarna avlastas från det eviga skjutandet till hobbyer, och kvällarna kunde fredas. Det här förutsätter samarbete mellan

skolor, föreningar och städer samt kommuner.

– Antingen lär man sig eller inte en rörlig livsstil i barndomen. Föräldrarna har ett stort ansvar i att få barnen att bli intresserade av att gå ut och leka, säger Laine.

Glöm hissen

Laine, före detta träningschef på Finska simförbundet, frågar sig hur finländarna ska orka i arbetslivet längre än tidigare om konditionen är botten. Med små medel kan man redan förbättra sin egen kondition, till exempel gå en liten bit av arbetsresan eller ta trapporna istället för hissen och lämna bilen hemma ibland.

– Behovet av fysisk ansträngning i samhället har minskat. Vi jobbar hårt för ett

lättsamt liv, säger Laine.

Rapporten föreslår bland annat att fysisk kondition och att orka på arbetet ska tas upp som en viktigare del av företagens personalpolitik. Som hjälp för att uppnå detta behövs samarbete av både arbetshälsovård och motionsproffs som hjälper arbetstagarna att börja och fortsätta motionera.

– Det är viktigt att företagsledningen förbinder sig vid det här, säger Laine.

Laine berömmar försvarsmaktens program för välmående på jobbet. Programmet är omfattande och motion i centrum. I försvarsmakten märkte man snabbt att programmet lönade sig eftersom arbetstagare i god form är mindre sjuka än andra. (FNB)

Finland betalar av på statsskulden

■HELSINGFORS. Staten betalar av över 1,1 miljarder euro på statsskulden. Det beror främst på att statens inkomster har ökat snabbare än väntat. Regeringen kom i samband med förhandlingarna om budgetramen även överens om innehållet i årets andra tilläggsbudget.

Budgeten utökas med 784 miljoner euro. Från statskassan överförs 600 miljoner euro

av det kumulativa överskottet från statens bokslut för förra året till årets budget. Då även anslagsökningarna räknas in visar budgetförslaget ett överskott på 1.154 miljoner euro.

Anslagsökningarna går på totalt 239 miljoner euro. Den största ökningen består av en överföring på 100 miljoner euro till gårdsbrukets utvecklingsfond, där det hopats ansökningar om investeringsstöd. (FNB)

Redan hundra döda i trafiken

■ HELSINGFORS. Hundra personer har dött och 2 156 har skadats i trafikolyckor under årets fyra första månader. Antalet döda var 33 fler än under samma tid i fjol. Antalet skadade ökade med 245, visar Statistikcentralens preliminära uppgifter.

Enbart i trafiken i april dog 24 personer medan 597 skadades. Det här var också klart fler än i fjol. Då dog 15 perso-

ner medan 424 skadades.

– Fjolåret var ett exceptionellt trafikår. Då dog och skadades färre människor än vanligt, säger forskaren **Raini Österlund** vid Statistikcentralen. Det här året ser ut att bli rätt normalt.

Största delen av de som omkom i april åkte i något fordon. Endast en fotgängare och fyra cyklisterna dog i trafiken i april. (FNB)

Världen just nu

SAS ställer in många turer

■STOCKHOLM. SAS ställer in all trafik på fredagen förutom tidigare meddelade undantag, skriver bolaget i ett pressmeddelande.

SAS Sverige ställer på fredagen in all inrikestrafik samt den mesta trafiken till Europa.

De flygningar som inte berörs är SAS direktflyg till och från USA och Asien samt Stockholm-London City Airport.

Inte heller SAS Danmarks flygningar inom Skandinavien - med flygnummer som börjar med 400 - och SAS Norges flygningar inom Skandinavien - med flygnummer som börjar med 800 - berörs.

Det gäller också två flygningar mellan Göteborg och Frankfurt, SK 1631 och SK 1632. (FNB-TT)

Coca-Cola växer utanför USA

■ATLANTA. Den amerikanska läskedrycksjätten Coca-Cola tror på en fortsatt tillväxt trots att försäljningen av läskedrycker har gått trögt på hemmamarknaden under de senaste åren. Enligt koncernledningen har det gett anledning till en ordentlig självrannsakan.

– Nordamerika har inte varit en lika stor framgång som den internationella marknaden, säger koncernchefen **Muhtar Kent**.

Enligt Kent har bolaget beslutat ta modell av de framgångsrika internationella marknadsområdena i sin marknadsföring. Organisationen i USA sanerades med hård hand.

Coca-Cola lägger också hellre fram sina globala tillväxtsiffror än siffror för försäljningen i Nordamerika. Globalt har försäljningen av kolsyrade drycker ökat med fem procent. Försäljningen av andra drycker så som te, vatten, kaffedrycker och saft ökar med cirka sju procent om året.

– Vi är fortfarande världsetta på alkoholfria drycker, påpekar Kent.

Enligt Coca-Cola har bolaget cirka 50 procent av dryckesmarknaden medan den värsta konkurrenten Pepsi har cirka 30. (FNB)

Frankrike stöder Iransanktioner

■PARIS/TEHERAN. Frankrikes utrikesminister **Bernard Kouchner** sade på torsdagen att Frankrike stöder nya sanktioner mot Iran om iranierna inte slutar anrika uran.

– Iran har fortfarande tid att avhålla sig från att fullfölja sina anrikningsmål. Annars har vi, som det står i resolution 1747, inget annat alternativ än att föra saken vidare i säkerhetsrådet, hette det i ett uttåtande från Kouchners kansli.

– Om det går så hoppas jag att vi snabbt kan godkänna nya sanktioner, som visar Iran att den väg landet gett sig in på endast för landet till en allt värre isolation, fortsatte Kouchner.

Irans president **Mahmud Ahmadinejad** sade på torsdagen att Iran närmar sig sina "slutliga mål". Han anklagade också väst för att försöka minska Irans inflytande genom att väsnas om landets urananrikning.

– Fienderna vill att vi ska ge oss, för att Iran ska förlora sitt inflytande i världen. Men vi är inte rädda för våra fienders psykologiska krigsföring eftersom Irans folk står bakom oss. Med guds hjälp kommer vi att nå våra slutliga mål, sade Ahmadinejad. (FNB-AFP-Reuters)

Estland höjer skatter

■TALLINN. Estlands regering beslöt på torsdagen om betydande höjningar av skatterna på alkohol, tobak och bensin.

Alkoholskatten kommer att höjas två gånger nästa år. Först med tio procent i början av året, och sedan med 20 procent i juli.

Enligt siffror från finansministeriet kommer priset på en halv liters ölflaska att stiga med 5,5 procent. Priset på starksprit stiger betydligt kraftigare. Priset på en halv liter vodka kommer att kosta nästan en femtedel mer än i dag.

Priset på cigaretter kommer att stiga ännu mer då Estland höjer tobaksskatten till EU:s miniminivå i juli 2008. Cigarettpaketet kommer att bli över 50 procent dyrare, det vill säga i medeltal 10 estniska kronor mer än i dag.

Också bränsleskatten kommer att stiga till EU:s miniminivå, vilket leder till att priset på bensin och diesel stiger med kring tio procent.

Finansminister **Ivari Padar** säger att målet med höjningarna av alkohol- och tobaksskatten är att förbättra folkhälsan.

– Skattehöjningen leder till högre alkohol- och tobakspriser, vilket hjälper att bromsa konsumtionen, säger Padar i ett uttalande från finansministeriet.

Regeringen beslöt däremot att ytterligare sänka inkomstskatten i Estland. Skatten ska stegvis sänkas till 18 procent före 2011. I dag är inkomstskatten i Estland 22 procent.

En sänkning av inkomstskatten var ett av premiärminister Andrus Ansips vallöften i parlamentsvalet i mars. (FNB)

Al Gore populär i USA

■LOS ANGELES. Väljarna i USA friar till USA:s förre vicepresident **Al Gore** att ställa upp i presidentvalet 2008.

Gore mottogs som en politisk rockstjärna när han inledde promoveringen av sin nya bok i Beverly Hills på tisdagskvällen.

Boken "The Assault on Reason" är en skoningslös kritik av landets politik sedan **George W Bush** tillträdde efter det kontroversiella presidentvalet 2000.

På onsdagsmorgonen låg boken redan tredje på Amazon.coms bestsellerlista, toppad bara av förhandsbeställningar på den kommande boken om Harry Potter och **Khaled Hosseini**s nya roman.

Enligt opinionsundersökningar har Gore ett väljarstöd på 12 procent fastän han inte ens är uppställd till presidentkandidat. (FNB-DPA)

Ekonomi

OECD höjer sin tillväxtprognos

HELSINGFORS. Finlands ekonomi kommer att växa mer i år än vad som tidigare förutspåts, bedömer Industriländernas samarbetsorganisation OECD i en färsk prognos. OECD förutspår en tillväxt på 3 procent då den tidigare prognosen löd på 2,8 procent.

För nästa års del bibehåller OECD sin prognos om en tillväxt på 2,7 procent.

OECD förutspår att arbetslösheten fortsätter att minska och att inflationen hålls inom rimliga mått. Men inom vissa branscher kan bristen på kompetent arbetskraft redan utgöra ett hinder för tillväxten. I rapporten varnas också för överdrivet stora löneförhöjningar i löneförhandlingarna i höst. Det kunde leda till en högre inflation och försämrad konkurrenskraft.

För att skapa fler arbets-

tillfällen och råda bot på den arbetskraftsbrist som uppstår då befolkningen åldras rekommenderar OECD att de existerande systemen för förtidspensionering ska slopas. Dessutom krävs allt mer flexibilitet på arbetsmarknaden.

Enligt översikten kommer arbetslösheten att sjunka från 7,7 till 7,0 procent i år, och ner till 6,8 procent nästa år.

Prognosen för hela den glo-

bala ekonomin är också ljus. Det ekonomiska läget i industriländerna är bättre än på många år. Tillväxten gynnas av den starka ökningen av arbetstillfällen och den ökande sysselsättningen.

OECD har höjt tillväxtprognosen för euroområdet med 0,5 procentenheter. Totalproduktionen inom euroområdet väntas öka med 2,7 procent. Tillväxten beskrivs som stark och hållbar. (FNB-Reuters)

TILLFÄLLET

*Mer en ett **50-tal av varianter** på olika exklusiva sommargrupper kan vi erbjuda dig just nu . Kom in så anpassar vi **dina önskemål i material, storlek och färg***

LAS VEGAS

OBS! Nu åter i lager, men endast ett begränsat antal

LAS VEGAS: Las Vegas förlängningsbord i silver, vitt eller svart aluminium 200-280x100 med teaktopp. + 6 st Las Vegas karmstolar i aluminium, textilene med armstöd och överstycke i teak **TILLFÄLLET'S paketpris 1.171€**

CHICAGO

Chicago: Förlängningbord i silver, vitt eller svart aluminium 150-200x96 med teaktopp + 4 st Las Vegas karmstolar i textilene, aluminium och med överstycke och armstöd i teak.

TILLFÄLLET'S paketpris 858€

MADRID

OBS! Vår storsäljare på mässan, med automatiska butterflyskivor

Madrid: En stilfull möbelgrupp i Acasia. Förlängningsbordet med de dubbla automatiska butterflyskivorna är 177-207-237x100 cm och med 4 st Malaga positionsstolar

TILLFÄLLET'S paketpris 833€

PACIFIC

Pacific: Klassisk grupp i vit Hardwood, soffa 150 cm + 2 st fåtöljer och bord 150x90 **OBS!** Säljes endast som grupp

TILLFÄLLET'S paketpris 711€

LIMBANG

Limbang: En mycket populär grupp i Acasia i år med en ny stolmodell. Förlängningbord med butterflyskiva 170-220x100 cm. och med 4 st Valencia positionsstolar.

TILLFÄLLET'S paketpris 690€

TORONTO

Toronto: Toronto bord i aluminium med svart glasskiva 180x95 + 6 st Capri positionsstolar i aluminium och textilene inkl. 2,7m parasoll med tilt och vev. **OBS!** Gruppen finns i svart eller silver.

TILLFÄLLET'S paketpris 519€

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta

Malin Tillström

Epost: malin.tillstrom@nyan.ax

Telefon: 528 478

” Glömma allt? I helvete heller!

ALLT GROLL ÄR INTE GLÖMT MELLAN ZLATAN OCH LARS LAGERBÄCK. I ALLA FALL ENLIGT MR Z.

Engblom inför toppmötet:

”Vi har en bra chans”

FOTBOLL. Det är dags för vårens största dammatch på åländsk mark då topplagen Åland United och HJK drabbar samma på lördag i Bengtsböle.

– Det blir tufft men jag tror vi har en bra chans, säger ÅU-anfallaren Sarah Engblom.

På lördag spelas vårens stora damfotbollsmatch i Bengtsböle. Tabelltrean Åland United möter serietvåan HJK från Helsingfors. Förra året slutade mötet på åländsk mark 1–1. Då slog Sarah Engblom in kvitteringsmålet i den 87:e minuten.

– Det var nog vår bästa match den säsongen. Vi var värda en poäng och det kändes som en seger, säger Engblom om 1–1-matchen i Markusböle.

Backar inte hem

Förra säsongen satsade Åland United offensivt mot HJK vilket alltså gav resultat. Men då laget i år försökte köra samma sak bortom FC Honka blev det storstryk med 5-0. Kommer ålänkskorna att backa hem på lördag?

– Det tror jag inte vi gör, säger Engblom.

HJK har tappat duktiga **Eveliina Sarapää** till konkurrenten Honka men Helsingforslaget har ändå ett riktigt slagkraftigt lag. På topp återfinns **Jessica Thorn** som leder skytteligan med sju mål på lika många matcher.

Öspelen mitt i

Engblom säger att det är inspirerande att laget fått en så bra början på säsongen. Laget har nu sju poängs försprång till TiPS, KMF och FC United som alla har nio poäng.

Damligan i år har ett anorlunda upplägg. Efter att 18 omgångar är spelade de-

Lossnar på lördag? Målgivande passningar har det blivit från Sarah Engbloms sida men ÅU-anfallaren, som spelat samtliga sju matcher från start, väntar ännu på sin första fullträff för säsongen. ”Vi får hoppas det lossnar på lördag”, säger hon.

Foto: ERKKI SANTAMALA

las serien upp i en övre och nedre slutserie.

Engblom konstaterar att det gäller att vara på topp hela säsongen och att det blir tufft med så många matcher.

– Och så har vi öspelen mitt i så vi får inget uppehåll.

Inget strykgång

Serien ser i år ut att bli jämnare än på länge. Bakom ÅU i serien är det riktigt tajt. Och något riktigt strykgång existerar inte detta år.

– Det finns inget lag som

FC Espoo förra säsongen, säger Engblom.

Åland United, som slutade fyra i ligan förra säsongen, har alltså inledningsvis riktigt bra häng på toppduon FC Honka och HJK.

– Vi är ett bättre lag i år, slår Engblom fast.

Fem mål av Sjölund

ÅU:s främsta målskytt så här långt är fjolårets skyttedrottning **Annica Sjölund** som nu är uppe i fem fullträffar. **Mathilda Mörn** har

hittat rätt tre gånger, **Ing-Marie ”Mimmi” Holmberg** har två mål på sitt konto och förra helgen gjorde **Natalia Rickne** sitt första ligamål.

Engblom, som gjorde fyra mål under debutåret i ligan, väntar ännu på sin första fullträff för säsongen.

– Vi får hoppas att det lossnar på lördag, säger hon.

Matchstart i Bengtsböle är 17.00.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Fakta/ÅU-HJK

ÅU, vunnit alla hemmamatcher:
20/5 KMF-Kuopio-ÅU 0-2
12/5 United-ÅU 1-3
5/5 ÅU-Sport 1-0
28/4 Honka-ÅU 5-0
21/4 ÅU-PuiU 2-1
6/4 ÅU-Ilves 2-0
1/4 TiPS-ÅU 1-1

HJK, hittills obesegrade:
20/5 TiPS-HJK 1-1
12/5 HJK-Ilves 3-1
5/5/ HJK-United 7-0
28/4 KMF-Kuopio-HJK 0-3
21/4 Sport-HJK 2-2
5/4 Honka-HJK 1-2
1/4 SCR-HJK 0-3

Många lag med i korpen

■FOTBOLL. Det är rekordmånga lag med i årets motionsserie, som i folkmun kallas ”korpen”. I herrarnas division I deltar 14 lag, i den lägre division II är det 13 lag som gör upp och i damserien är 7 lag anmälda. (be)

FOTBOLL	
Tipsligan	
FF Jaro–FC Honka	1–2
AC Oulu–TPS	1–3
HJK–Tampere Utd	0–2

Tampere Utd	7	5	1	1	10–	6	16
FC Haka	5	4	0	1	6–	3	12
FC Honka	8	3	3	2	12–	10	12
TPS	6	3	2	1	9–	4	11
MyPa	6	3	1	2	8–	5	10
FC Lahti	6	3	1	2	9–	10	10
HJK	7	2	3	2	8–	9	9
FF Jaro	7	2	2	3	9–	9	8
AC Oulu	7	2	2	3	7–	9	8
KooTeePee	6	2	1	3	6–	6	7
FC Inter	7	1	3	3	9–	8	6
Viikingit	6	1	2	3	6–	10	5
IFK Mariehamn	6	0	4	2	3–	6	4
VPS	6	0	3	3	3–	10	3

Följande matcher: **to 24.5** FC Haka–MyPa, FC Inter–Viikingit, **sö 27.5** FC Honka–HJK, KooTeePee–FC Haka, IFK Mariehamn–FC Inter, AC Oulu–MyPa, TPS–VPS, **må 28.5** Tampere Utd–FC Lahti, **fr 8.6** FC Lahti–VPS, **sö 10.6** Viikingit–TPS, HJK–FF Jaro, **må 11.6** VPS–AC Oulu.

Division II
VG-62–LoPa 2–1
KaaPo–KOO-VEE 3–0

PoPa	5	5	0	0	8–	1	15
EIF	5	3	1	1	9–	4	10
VG-62	5	3	1	1	7–	5	10
KaaPo	5	3	0	2	14–	2	9
GrIFK	5	3	0	2	10–	9	9
P-lirot	5	2	1	2	6–	6	7
MuSa	5	1	3	1	6–	6	6
IFFK	5	1	3	1	6–	6	6
SoVo	5	1	3	1	5–	6	6
SalPa	5	1	2	2	5–	5	5
Masku	5	1	2	2	4–	10	5
KOO-VEE	5	1	1	3	6–	12	4
FC Espoo	5	0	2	3	3–	7	2
LoPa	5	0	1	4	4–	14	1

Följande matcher: **lö 26.5** KOO-VEE–MuSa, FC Espoo–KaaPo, IFFK–EIF, **sö 27.5** SalPa–SoVo, P-lirot–GrIFK, **må 28.5** LoPa–Masku, **ti 29.5** PoPa–VG-62.

Division IV
KaaRe–KaaPo II 3–2
MynPa–PaiHa 2–1

Lieto	5	5	0	0	18–	3	15
KaaPo II	7	5	0	2	22–	8	15
SIF	7	4	1	2	14–	8	13
KaaRe	6	3	0	3	8–	12	9
Ponteva	5	2	2	1	8–	8	8
RP-67	6	2	1	3	15–	9	7
PIPS	5	2	1	2	11–	9	7
UPK	5	2	1	2	9–	7	7
TuWe	5	2	1	2	9–	7	7
MynPa	6	2	1	3	6–	12	7
PIF II	5	1	0	4	5–	21	3
PaiHa	6	0	0	6	3–	24	0

Följande matcher: **to 24.5** PIF II–TuWe, **fr 25.5** Lieto–UPK, **lö 26.5** PIPS–SIF, **sö 27.5** Ponteva–RP-67, **ti 29.5** TuWe–MynPa, **to 31.5** KaaPo II–PIPS, **fr 1.6** UPK–RP-67, **PaiHa–KaaRe**.

BRIDGE
Mariehamns Bridgeklubbs tävling 21 maj, 13 deltagande par.
1) Torbjörn Biskop/Folke Rostén 139 p, 2) Hasse Brändström/Micael Olausson 139 p, 3) K-O Gustafsson/Ben Öhberg 135 p, 4) Maja Brändström/Susanne Olausson 134p, 5) Tony Brändström/Ted Jansson 132 p.

DART
Joker Darts klubbävling 22/5:
1) Kenneth Brunila 2) Andreas Sjöberg 3-4) Inger Lampén och Kim Brandt
Minst pilar: Andreas Sjöberg, 20
Bästa utgång: Veronica Lampén 114 poäng

Inter en svår nöt för IFK

■FOTBOLL. Ett skadedrabbat IFK Mariehamn, som ligger näst sist i tabellen, möter på söndag FC Inter på Wiklöf Holding Arena. Inter har heller inte rosat marknaden hittills och har bara en poäng mer än Grönvitt.

FC Inters enda seger kom hemma mot VPS. Där blev segersiffrorna hela 5-0.

Inter tappade inför säsongen tre viktiga nyckelspelare: målvakten **Magnus Bahne** valde efter många år i Inter-dräkten att flytta till Sverige och allsvenska Halmstads SK, mittbacken **Diego Corpache** drog hem till Argentina och landslagsbacken **Ari Nyman** prövar på proffslivet i schweiziska FC Thun.

Från KuPS har målvakten **Patrick Bantamoi** värvats och på mittfältet har **Teemu Turunen** hämtats från ligakon-

kurrenten FC KooTeePee. I försvaret har holländaren **Jos Hooiveld** tillkommit. Han har bland annat representerat Heerenveen och FC Zwolle.

Inter har varit en svår nöt att knäcka för IFK i ligasammanhang. Den enda poängen hittills kom i Åbo förra säsongen då mötet slutade 1-1. Annars har Inter gått segrande ur drabbningarna med 1-0 (i Mariehamn 2005), 2-0 (i Mariehamn 2006) och 4-0 (i Åbo 2005).

IFK:s skadebekymmer består. Nu är det klart att **Amos Ekhalie** blir borta åtminstone sex veckor på grund av en knäskada. Ekhalie har fått göra inhopp i IFK och har gjort bra ifrån sig i tvåan med farmarlaget IFFK.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

WSOP-biljett på spel i slottet

■POKER. I helgen avgörs Club PAF WSOP på Kastelholms slott. Drygt 40 spelare gör upp om en plats till WSOP (World Series Of Poker) som hålls årligen på kasinot Binion’s Horseshoe i Las Vegas i USA.

Ätta ålänningar är med i startfältet och de får bland annat möta skådespelerskorna **Sanna Ekman** och **Magdalena In de Betou**, **Cissi Ramsby** från Idol och erkända pokerprofiler som **Peter ”Nalle” Hedlund** och ålandsbördige SM-segraren **Carl-Johan Geijer**.

– Alla åtta ålänningar som är med har en stor chans att ta hem segern, men det kommer många duktiga svenskar och finländare också, så det kommer att bli tufft, säger PAFs pokergeneral **Jan-Erik**

Fångslande spel. De som blir utslagna riskerar att hamna i fängelsehålan, hotar PAFs pokergeneral Jan-Erik Karlsson, och provar själv hur det känns. Den som vinner får däremot åka till världens största pokerturnering i Las Vegas.

Foto: PAF

Karlsson i ett pressutskick. Vinnaren får förutom inköp i huvudturneringen även få resa och uppehålle betalt. (be)

Dags igen. På lördag är det dags för årets första streetrace. Till höger tävlingsledaren Danne Sundman. Foto: STEFAN ÖHBERG

Dags för vårstreetrace

STREETRACE. På lördag arrangeras årets första streetrace med åtta olika bilklasser och tre olika klasser för motorcyklar.

– Det är lite nytt på det viset att det är en vårtävling, säger tävlingsledaren **Danne Sundman**.

Sundman hoppas att deltagarantalet som vanligt blir stort.

– Det är lite gäng från Sverige på gång, säger han.

Syftet med ett streetrace

på våren är att lokal förmågor ska kunna prova på hur det känns inför säsongen som kommer. Streetracet körs på Gottbyrakan.

– Ett bra ställe att arrangera på, tycker Sundman.

Nytt för i år är att pareringen är lite längre bort.

– Det ska nog gå bra bara alla följer skyltningen.

Start sker 11.00 på lördag och tävlingarna beräknas sluta vid 18.00. Vid 20.00 är vägen öppen för trafik igen. (be)

Sport på gång

LÖRDAG

Fotboll
Bengtsböle IP
Damligan: 17.00 Åland United-HJK
Markusböle
Division II: 17.00 IFFK-Ekenäs IF
Vikingavallen
Division V, nedre serien: 17.00 Jomala IK-SalPa II
Backebergs sportfält
Division IV, damer, Upplandsserien: 15.00 IFK Mariehamn D-Knivsta IK
Backebergs sportfält
Division V, damer, Upplandsserien: 15.00 FC Åland-Alunda IF
Rangsby
Division VI, Upplandsserien: 15.00 IF Fram-Markim

Solvallen
Division VII, Upplandsserien: 14.15 Eckerö IK-Almo BK
Streetrace

SÖNDAG

Fotboll
Wiklöf Holding Arena
Tipsligan: 18.30 IFK Mariehamn-FC Inter

Välgörenhet
Wiklöf Holding Arena
Ärevarvet: start 12.00

Golf
Kastelholm, Kungsbanan
Martin´s Open, slagtävling A+B: start 12.00.

Go Kart
Vessingsboda
ÅM, deltävling 1: start 12.30

Sportens kom ihåg

■ ■ **ÅID-cykel:** Norrtäljerundan ca.75/150 km. Avfärd på lördag 07.00 med Ålandsfärjan

■ ■ **ÅID-cykel:** Distansträning, Vikingavallen, Jomala start söndag 09.00

■ ■ **ÅID-cykel:** Onsdagsträning 30 maj 19.00 Jomala, Södersundavägen, ÅCA vägskal.

■ ■ **ÅSSF:** Pistolcupen deltävling 2, fripistol, på torsdag 18.00 i Bredmo. www.sportskytte.ax.

■ ■ **ÅID/IFÅland:** Ärevarvet, på söndag 12.00-13.00 på Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Samling och inlämning av listor 11.30. Listor och information kan hämtas från ÅID:s kansli, Idrottsgården, måndag-fredag 8-16.

■ ■ **ÅLHAF/ÅR/RS:** Hopptävling med ÅM på söndag 14.00 på Ålandstravet. Klasser: 85/95 cm A:1d (ÅM-kval 2), 80 cm A:1d, 95/1105 cm A:1a (ÅM-final, endast för ekipage med godkänt kvalresultat). Amn. till Mia 040-5640468 eller sleipner@aland.net senast to 24/5 kl 20. Prop finns på föreningarnas hemsidor.

■ ■ **MGF:** Gymnastikläger för barn f-99-96/ 7-8 juni 11-16 i Bollhalla. Anmäl dig till Gujan på mobil 04575244308 senast den 31 maj.

■ ■ **A lenskur:** Nytt vårmöte/medlemsmöte 4 juni 19.00 vid Ålandstravet. Huvudärende är bokslutet för 2006. Efter mötet träffas de som är intresserade av fritidsutskottet. Grillning samt

utomhusaktivitet om vädret tillåter! Välkomna!

■ ■ **ÅID-simning:** Månadstävling på lördag i Godby. Insim 10.00, tävlingen startar 11.00. Hjärtligt välkomna alla simmare och funktionärer.

■ ■ **ÅID-orientering:** Motionsorientering torsdag vid Folkhögskolan i Finström. Start 18.30-19.30.

■ ■ **ÅID-simning:** I samband med måndagens träning den 28/5 arrangeras kvältävling.

■ ■ **ÅID-friidrott:** Ungdomsserien i friidrott, omgång 1, onsdag 30 maj 18.30, på WHA, Mariehamn. Samling och anmälning på tävlingsplatsen senast 18.00. Klasser och grenar: P/F 9 60 m, kula. P/F 11 60 m, kula, höjd. P/F13 60 m, längd. P/F 15 100 m, kula, längd. Distriktstävling: H/D, H/D17 och 19 100 m, längd.

■ ■ **ÅBSK:** Sista anmälningsdag, till lydnadsprovet 13.6 i Jomala, Torp är 305. Överdomare är Kari Kielo. Anmälan till: Jessica Falck, Berggatan 7, 22100 Mariehamn tel. 15078 eller 04573749731 OBS! Kom ihåg tävlingstränings tillfället 6.6 på plan 19.00. Ingen anmälan behövs.

■ ■ **SJVF:** Vildsvinstävling i Gunmarsby tisdag 29/5 18.00. Sunes jakt- och fritids vandringspris.

■ ■ **ÅSSF:** Deltävling 2 i miniatyrgevärscupen i liggande skytte avgörs på tisdag 18.15 i Bredmo.

Dags svälja stoltheten?

■**Efter lång** väntan och hårt arbete kunde Ålands Framtid publicera den av så många efterfrågade vitboken. Med egna medel och omfattande ideellt arbete anlitade vi en grupp internationellt välrenommerade forskare och gjorde landshövdingens jobb. Vid ett välbesökt seminarium presenterades verket och de positiva omdömena var många.

Men vad hände sedan? Inget, utom att ett fåtal, med landshövdingen i spetsen, ganska valhant försöker säga vitboken.

”Vitbok för utveckling av Ålands självbestämmanderätt” är inte den ”självständighetshandbok” många förväntade sig, utan en analys över möjligheterna och behovet av att utveckla den åländska självbestämmanderätt som fastslogs i och med självstyrelsens födelse. Vad har nu detta med självständighet att göra? Jo, enkelt uttryckt är självstyrelse och självständighet endast olika mått på självbestämmanderätt. Ju mer självstyrelsen utvecklas, desto ”självständigare” blir Åland.

Vår vitbok har alltså lika mycket att erbjuda progressiva självstyrelseutvecklare som oss självständighetsvisionärer. Något som publiken med ganska stor förvåning noterade på seminariet. Och som klart och tydligt visar det vi hela tiden hävdat, att vägen till självständighet är den samma som reell utveckling av självstyrelsen; vi stannar bara på olika ställen.

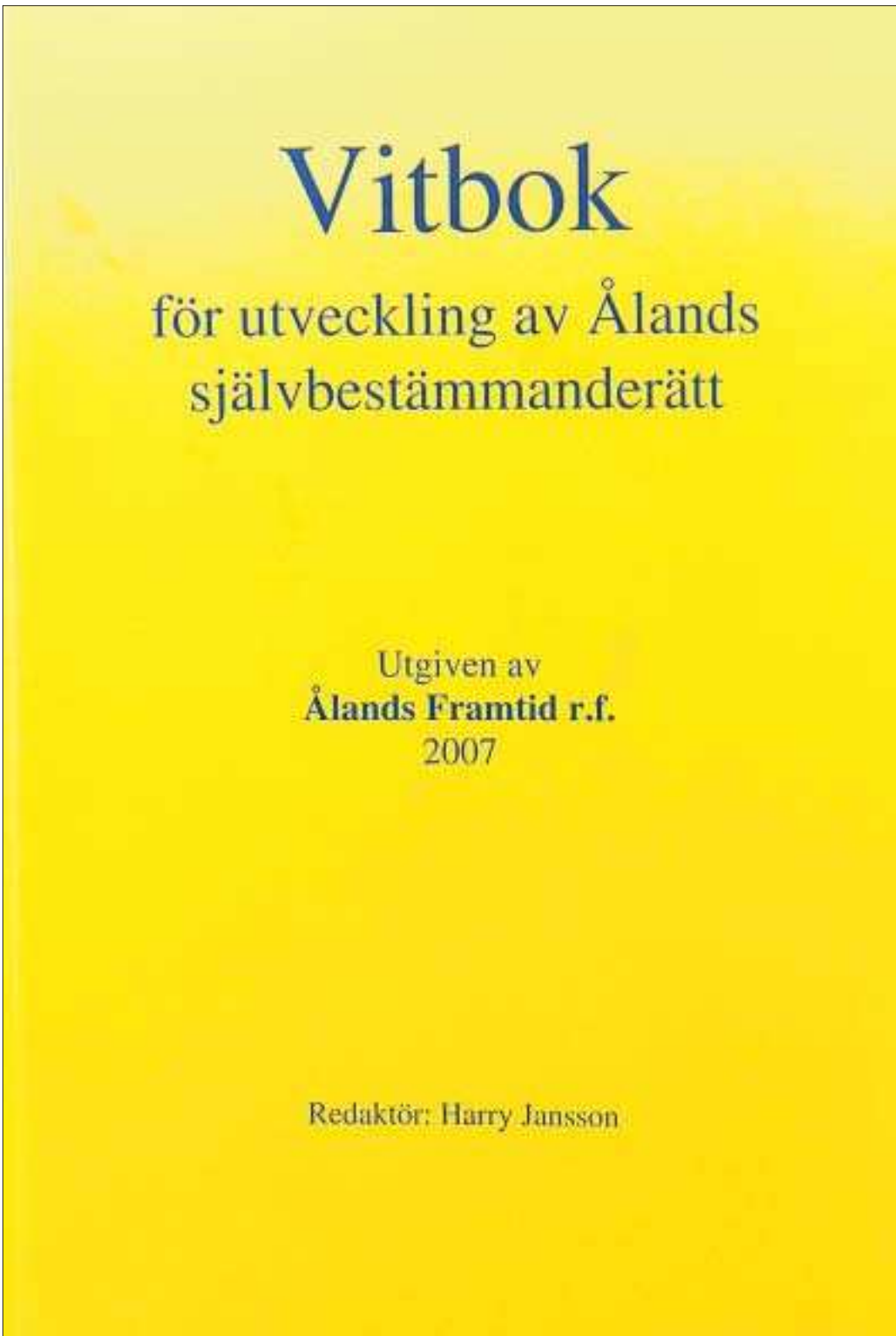
Myten om att självstyrelseutveckling och självständighetssträvan skulle vara helt olika saker är härmed bevisligen överspelad.

Forskarteamet i vitboken fastställer att självständighet är fullt möjligt liksom att det finns flera vägar att gå, samtliga fredliga.

Knappast förvånande är att hårt och målmedvetet arbete krävs för att nå det målet. Att till exempel landshövdingen, statens högsta tjänsteman på Åland, har en avvikande åsikt är helt naturligt. Landshövdingens uppgift är ju att bevaka Finlands intressen där utveckling av den åländska självbestämmanderätten tydligt hör till det minst prioriterade.

En, bland många viktiga frågor som vitboken tar upp, är den alltid brännande språkfrågan; vem utgör minoritet och hur skall den behandlas. Den klassiska uppfattningen är att svenskan på Åland är en minoritet i Finland vars rättigheter är skrivna i berget så länge Åland hör till Finland. En del går så långt att de påstår att självstyrelsen i sig är onödig som minoritetsskydd.

Men precis som så gärna påpekas i debatten; samhället omkring oss är i ständig förändring och gårdagens sanningar är inte nödvändigtvis dagens. Ett nytt begrepp är ”minoriteter inom mino-

Vitbok. ”Vår vitbok har alltså lika mycket att erbjuda progressiva självstyrelseutvecklare som oss självständighetsvisionärer. ”, skriver språkrören.

riteter”. Det vill säga, den åländska, i Finland, svenskspråkiga minoriteten innehåller även en mindre, på Åland, finskspråkig minoritet. Och kraven från omvärlden, inte minst Finland, är att vi bör ta hand om denna trots vårt eget minoritetsskydd. Fenomenet, liksom åtgärdskraven, beskrivs i vitboken.

Här uppstår ett svårfråkomligt faktum; om Åland blev självständigt skulle inte kraven från omvärlden förändras nämnvärt från dagens situation, däremot kunde svenskan som ensamt samhällsbärande språk skyddas juridiskt på ett helt annat sätt genom att skriva in skyddet i själva konstitutionen.

Med ett så starkt juridiskt språkskydd och möjligheterna till samarbete fullt ut även västerut, kan ålänningarna till och med generöst ta hand om sina språkliga minoriteter. Ett annat svårfråkomligt faktum är att Ålands språkproblem

helt handlar om tillhörigheten till Finland och den konstgjorda nära kopplingen till det finska samhället.

Ålands Framtid beskylls gärna av vissa grupperingar för att vilja skapa konfrontation mellan finsk- och svenskspråkiga på Åland; ironiskt nog är vi helt uppenbarligen det enda partiet som, genom vår vitbok, både uppmärksammar problemen och även visar en konkret vilja att lösa dessa utan att för den skull ge upp svenskspråkigheten på Åland. På en väl underbyggd vetenskaplig grund.

Och man kan lika lätt se att olika krav från samma grupperingar, till exempel språkbad på dagis, krav på inofficiell tvåspråkighet genom tvång, uttalanden om att de svenskspråkiga ålänningarna utgör ett problem, är de som egentligen skapar konflikter.

Helt enkelt för att kraven varken är självstyrelseanpas-

sade, eller ens underbyggda, och därför upplevs som provokativa. Samtidigt matas den berörda minoriteten med en felaktig bild av att bli diskriminerad.

Vart tog debatten om vitboken vägen? Svaret kan vara att de omsorgsfullt uppbyggda fördomarna om Ålands Framtid och åländsk självständighet fick en allvarlig törn. I stället för att förhålliga självständighet presenterar vi en manual för självbestämmandeutveckling. I stället för att gå till angrepp mot en språklig minoritet tar vi upp konkreta åtgärder baserade på verkliga krav och möjligheter.

Nu finns något som alltför länge saknats; en konkret plattform att bygga vidare på. Det är alltså dax att svälja stoltheten, även om det är valår och Ålands Framtid som bjuder på konfekten.

Erik Schütten
Rolf Granlund
Språkrör Ålands Framtid

Mise, ta en organisatör

■**Mise ska** snart anställa en ny verksamhetsledare. Det är alldeles uppenbart att det Mise behöver är en duktig systema-

tiker och administratör. Kunskap i logistik är också viktigt.

Kemiska och biologiska kunskaper och akademiska betyg

är mindre viktiga. Specialkunskaper i miljöfrågor kan köpas utifrån. Det verksamhetsledaren skall göra är att organisera

verksamheten på ett effektivt sätt. Tänk på det Mise, när kravens fastställs och person väljs!
”Logik”

➤ SÄLJES

AKTIE-
LÄGENHET

31 m² i centrala Åbo säljes. Renoveringsbehov. Tel 0400 796 307

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande tjänst:

en sjukskötare

med aktuell placering inom hemsjukvården i Mariehamn.

Kompetenskrav enligt reglemente

Lön enligt gällande TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till klinikchef/överskötare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, 22111 Mariehamn, tel. 538610 eller e:post: birgitta.hermans@ahs.ax

Ansökan inlämnas senast 8.6.2007 kl. 15.00

➤ ÖVRIGT

Känner någon igen mig?

Kattpojke upphittad vid Askuddsvägen.

Findus söker nytt hem!

Kastrerad, vaccinerad, 3 år och en utmärkt jägare!

Läs mer om oss på www.djurskydd.net eller RING JOURTELEFONEN 0457 3424 850

vardagar 18-20, samt helger 12-15

Ålands djurskyddsförening rf.

Nya Åland

O tack är världens lön

På Pellas. "En teatergrupp som också lever på sin konst är Kappsäcksteatern med Synnöve Westerberg och Julia Westerberg i ledningen.", skriver Robert Liewendahl. Bilden är från uppsättningen av "Blinda fruén och pigan hennes" på Pellas ifjol. Foto: ERKKI SANTAMALA

Kulings kassör **Kaj Lybeck**, själv ledamot i kulturdelegationen (sic!).

Teater Kulings styrelse tar med sitt uttalande heder och ära av folk. Jag vill påpeka, att kulturdelegationens ledamöter besitter stor erfarenhet inom kulturens olika områden. Det är därför de sitter där.

Naturligtvis är det alltid svårt när bidragsansökningarnas sökta belopp vida överstiger de medel delegationen har till förfogande. Några får för lite, andra får inte alls. Få, nästan ingen, får det ansökta

beloppet. En del blir glada, en del blir upprörda. Det är alltid en svår balansgång.

En teatergrupp som också lever på sin konst är Kappsäcksteatern med **Synnöve Westerberg** och **Julia Westerberg** i ledningen. I år har de till exempel skådespelaren **Gun Sjöroos** anställd i en uppsättning. Kappsäcksteatern har i år fyra produktioner.

Därför höjdes Kappsäcksteaterns verksamhetsbidrag väsentligt, medan Teater Kuling, som ska vara med och dela på kakan, tyvärr

fick minskat bidrag. Man kan bara hoppas att Paf-medlen höjs för kulturens del, så att kulturdelegationen kan göra färre ledsna och fler glada.

Att Teater Kuling nu fick ett tilläggsanslag har redan redogjorts för. Utöver dessa argument, ville delegationen visa att den lyssnar till kritik och att den kan göra avsteg från tagna principbeslut.

Som tack för det kommer Teater Kuling med nämnda insändare. Men otack är världens lön. Det vet vi ju.

Robert Liewendahl

➤ LEDIGA PLATSER

Ålands
landskapsregering

lediganslår dels uppgiften som

t.f. rektor

vid Ålands yrkesskola under tiden 1.8.2007 – 31.12.2008.

Behörighetskrav är

- lämplig högskoleexamen och/eller behörighet som lektor inom skolans undervisningsområde och
- förtrogenhet med undervisning som hör till skolans verksamhetsområde samt
- erfarenhet av ledarskap och förvaltningsuppgifter.

Kontaktperson: t.f. rektor Jana Ekebon, tel. 018 532 300. www.ay.aland.fi.

Ansökningshandlingar skall vara landskapsregeringens registratur tillhanda **senast den 15 juni 2007 kl. 16.15**

samt två (2) ordinarie tjänster vid landskapsalarmcentralen som

alarmoperatörer

Behörighetskrav för tjänsten är av landskapsregeringen godkänd alarmoperatörsutbildning.

Kontaktperson: alarmmästare Markus Dahl, tel. 19640.

Ansökningshandlingarna skall vara landskapsregeringens registratur tillhanda **senast den 7 juni 2007 kl. 16.15**.

För ytterligare information om tjänsterna hänvisas till Ålands landskapsregerings hemsida eller officiella anslagstavla.

Ålands landskapsregering
Pb 1060
22111 MARIEHAMN

www.regeringen.ax

Genmäle till Bengt Häger

■ Att vara ledamot i Ålands lagting och dessutom ordförande i lagtingets finansutskott innebär ett ekonomiskt ansvar för det åländska samhället. Enligt min åsikt betyder det att man måste se till att ha väl underbyggda beslut och man måste kunna försvara de beslut man tar.

Det är nog mera destruktivt för samhället att utan ordentlig

planering rusa till och bevilja pengar till en under bildning varande förening, utan seriös budgetering, utan utbildningsplan, utan avtal med landskapsregeringen.

Centerns medlemmar i finansutskottet föreslår i tilläggsbudgetens betänkande en seriös och saklig planering av en långsiktig, modern konst- och hantverksutbildning.

Jag uppmanar Bengt Häger att läsa utskottets betänkande och också **Peter Winquists** debattartikel, ett sakligt inlägg i frågan.

Jag inser att Folkhögskolan inte hägrar för Häger, däremot hägrar en lärartjänst för familjen Häger i Kastelholms-upplägget.

Mvh **Gun Carlson** ordförande i finansutskottet

Egen sida för singlar

■ Jag är en av de få som inte äger en mobiltelefon och ibland skulle jag vilja ha en bara för att svara på vissa av dessa löjlige mess som kommer till tidningen.

➤ MÖTEN

SALTVIKS
KOMMUN

Kommunfullmäktige
i Saltvik

sammanträder

måndagen den
4 juni 2007 kl 19.00 i
kommungården i Näås.

Thommy Fagerholm
Kommunfullmäktiges
ordförande

➤ ANBUD

Projekt Nya Interaktiva Media inbegär härmed till 8.6.2007 anbud på utförande av

analys- och utvecklingsarbetet inom projekt NIM under tiden 15.9.2007-15.3.2008

Närmare uppgifter om uppdraget och urvalskriterierna, se www.nim.ax eller kontakta projektledare Brittmarie Wikström, e-post wikstrom@nim.ax tfn 537 788

egen spalt i tidningen och jag håller med.

Även en kontaktannons för singlar borde kunnas ordnas i tidningen och det skulle ju fylla en hel sida.

Så egen spalt för KE HUD FLE så vet man var dessa IQ-befriade messen är. Och egen sida för singlar.

Medelålders glad singel

Nyans ros

...till **Tom Stefan Witting**, **Fältarna Marcus** och **Annica** och till **föräldrar & lärarna** som var där. Ni bidrog alla till att kvällen blev både rolig och intressant.

...till **barn** och **personal** på Prästkragen för den fina vernissagen. Nöjda föräldrar!

...till den mycket **vänliga tjejen** på Bra Möbler, onsdag eftermiddag. Vilken service! Hon med trasig kontorsstol rosar!

...till den **duktiga trädfällaren** vid Elandelslaget som snabbt fick bort granen trots allt bråte i dess väg, samt till **den** som lät budet gå. Och till **killarna** som fixade trilsande telefonen. Haraldsbydamen rosar.

...till **Gunnel Mansnerus** för hennes insändare om Misefloppen. Sopbrännaren.

...**kocken** på m/s Eckerö, för en strålande god mat vi fick sist vi åkte :-) **040**.

...till **alla** som ställde upp för oss då de strejkade i Italien och vi inte kunde komma hem i tid. Karin, Oskar och Viola.

➤ KÖPES

**Koppar, rostfritt,
mässing m.m.**

Hämtning, egen väg.
Bra pris tel 044-9337977

TV-programmet

fredag 25 maj

7.00 Gomorron Sverige [13234903]
10.30–12.45 UR-program [8865854]
10.30 Samtal med [1808835] **10.45** The day I got the sack (R) [3867274] **11.10** Quirks (R) [6058748] **11.15** Poniente (R) [1174767] **11.40** Sport mit Simone (R) [8837729] **11.45** Ramp höjdare (R) [5731854] **12.15–12.45** Kaksi/två [355187]
13.00 Rapport [25187]
13.05–13.35 Saras kök (R) [626458] Matprogram. Även 26/5.
15.30 Mitt i naturen (R) [9748] Naturmagasin. Även 26/5.
16.00 Argument (R) [15545]
17.00 Rapport [97767]
17.10 Gomorron Sverige [466212]
18.00 Hundkoll (R) [6019] Hundmagasin. Även 26/5.
18.30 Vi i femman (R) [4038]
19.00 Bolibompa [2496] **19.00** Lantmusen och stadsmusen (R) [309] **19.30** Tillbaka till Vintergatan (R) [380]
20.00 Bobster [293] **20.00** Amigo [293]
20.30 Rapport [564]
21.00 Doobidoo (R) [79729] Musikalisk tävling för hela familjen. Del 3 av 6. Kvällens tävlande: Barbro "Lill-Babs" Svensson, Niklas Strömstedt, Annika Thörnquist och Christer Lindarw.
22.00 High crimes [607187] **FILM** Amerikansk kriminalfilm från 2002. En lyckligt gift och framgångsrik advokat chockas när hennes make blir gripen av FBI. Hon bestämmer sig för att försvara sin man. I rollerna: Ashley Judd, Morgan Freeman, James Caviezel.
23.55 Rapport [6431106]
0.05 Kulturnyheterna (R) [6327959]
0.15 Robins (R) [94881] Även 26/5.
0.45 Den sista färden [9207152] **FILM** Amerikanskt äventyr från 1972. Fyra affärsmän reser ut i vildmarken en helg för att paddla. Men ju längre de kommer desto obehagligare blir det. I rollerna: Jon Voight, Burt Reynolds, Ned Beatty.
2.30–8.00 SVT24 [75748220]

10.00 24 direkt [39220632] **10.00** Interpellations-debatter [69816] **11.00** FN:s nya klimatrappport [34162187] **14.00** Stress och återhämtning [28625632]
16.50 Hallå Europa (R) [1427477] Även 27/5.
17.20 Steve Reich (R) [8641125]
18.20 Nyhetstecken [3587361]
18.30 Oddasat [47699] Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [2268748] Finskspråkiga nyheter.
18.55 Regionala nyheter [3755336]
19.00 Aktuellt [84545]
19.15 Go'kväll [857835] Magasin. Även 27/5.
20.00 Kulturnyheterna [23458]
20.10 Regionala nyheter [5283125]
20.30 London live [7477] Brittisk musikserie från 2006. Live-spelningar från Koko Club i London. Del 7 av 20. All Saints, The Killers, Pink och Brakes. Även 27/5.
21.00 Daniel Harding, chefdirigent [9458] K special. Han är det unga, brittiska stjärnskottet som nu leder Sveriges Radios symfoniorkester. Även 27/5 och 31/5.
21.30 Aniara (R) [8729] En annorlunda bildberättelse av Sonja Döhre och Thomas Johansson. Även 27/5 och 31/5.
22.00 Aktuellt [12877]
22.25 A-ekonomi [5440496]
22.30 Musikbyrån presenterar [4011] Musikmagasin. "Musikbyrån" besöker sex olika städer och deras musik-scener. Del 4 av 6. Saõ Paulo. Även 26/5 och 29/5.
23.00 Nyhetssammanfattning [48380]
23.03 Sportnytt [300051800]
23.15 Regionala nyheter [9574090]
23.25 Väder [5504274]
23.30 Det känns som fredag [42187] Kulturprogram. Myskväll i krogmiljö med gästartister och inbjudna samtals-gäster. Del 7 av 8. Även 26/5 och 27/5.
0.30 The Henry Rollins show [6071084]
1.00–1.30 Söderläge (R) [6072713] Även 26/5.

7.30 Beverly Hills [8928767]
8.25 Home and away [3157670]
9.55 Montel Williams show [5672564]
10.50 Våra bästa år (R) [6658729]
11.40 Extreme home makeover [5803106]
12.30 Ensamma hemma [3853800]
13.25 Momento [1668583]
13.50 Våra bästa år [5097458]
14.40 Oprah Winfrey show [2880274]
15.35 Desire [4580309]
16.30 Förhäxad [402090]
17.30 Style her famous [178496]
18.00 Men in trees (R) [987767]
18.55 Project runway (R) [4870903]
19.55 Update [9679944]
20.00 Pussycat dolls (R) [996854]
21.00 Missing [623922] Amerikansk thrillerserie från 2005. Del 16 av 19. En brudgum har försvun-nit och Jess och Nicole måste åka till Budapest i Ungern för att försöka spåra honom.
21.55 Update [1974651]
22.00 Femme fatale [2427729] **FILM** Amerikansk thriller från 2002. Laure är en före detta mästertjuv som dragit sig tillbaka från den undre världen för att istället åtnjuta en hederlig tillvaro som affärskvinna i Paris. Hennes nya liv får sig dock en ordentlig törn när en bild av henne pu-bliceras i en skvallertidning. I rollerna: Rebecca Romijn-Stamos, Antonio Banderas, Peter Coyote.
0.05 Update [3605930]
0.15 Utan nåd [9011572] **FILM** Amerikansk action från 1986. Eddie och hans partner Joe får nys om ett pris på en kriminell storpamps huvud. I rollerna: Richard Gere, Kim Basinger, Jeroen Krabbé.
1.45 L word [9678539]
2.45 De skoningslösa [74985828] **FILM** Amerikansk västern från 1992. I rollerna: Clint Eastwood, Gene Hack-man, Morgan Freeman.
5.05 På bar gärning [8294084]
5.35 Cornucopia [8282249]
6.05–6.55 Ellen DeGeneres [3500626]

6.30 Äntligen hälsa – yoga [6495941]
6.50 Nyhetsmorgon [57559090]
11.00 Jackpot [4037699]
12.05 Reba [3819545]
12.30 Tillbaka till Aidensfield [3957670]
13.25 Hem till gården [925941]
13.55 Nyheterna [8797816]
14.00 Trav: Dagens rätt [724699]
14.30 Nya tider (R) [792090]
15.00 Ordjakten [354274]
15.50 Nyheterna [4226293]
15.55 Kung av Queens (R) [2140293]
16.25 Tredje klotet från solen (R) [7838125]
16.55 Will & Grace (R) [7819090]
17.25 That '70s show (R) [1136125]
17.50 I want to be a Hilton [4309812]
18.50 Lokala nyheter och väder [5814922]
18.55 Supernanny: Fallet Ball (R) [6647380]
19.05 Keno [7788090]
19.10 Supernanny: Fallet Ball, forts (R) [1677564]
19.50 Lokala nyheter [6578903]
20.00 Nyheterna [282038]
20.30 Postkodmiljonären [281309]
21.00 Talang 2007 [532670] Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 7 av 8. Även 27/5.
22.00 Medicinmannen (R) [538854] Svensk thrillerserie från 2005. Del 7 av 8. Martins fritagningsförsök miss-lyckas återigen.
23.00 Nyheterna [951361]
23.25 Numbers [6567854] Amerikansk kriminalserie från 2005-06. Del 19 av 24. Don och hans team undersöker ett skottdrama på en skola.
0.25 Advokaterna (R) [8934084]
1.10 Kändisliv [30063442] **FILM** Amerikansk komedi från 1998. I rollerna: Kenneth Branagh, Judy Davis, Leonardo DiCaprio.
3.15 Tumbleweeds [1999648] **FILM** Amerikansk komedi från 1999. I rollerna: Janet McTeer, Kimberly J Brown, Jay O Sanders.
5.00–5.30 Endurance [7875978] **FILM** Amerikansk dramadokumentär från 1999. I rollerna: Haile Gebrselas-sie, Yonas Zergaw.

6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus.
10.10 Rymdmapp.Strålning avslöjar stjärnornas födelse, exploderande stjärnor och svarta hål. Gamma-strålningarna är kosmiska utbrott lysande som miljoner triljoner solar och sker dagligen i rymden.
10.20 Formel 5 & 6. Elektricitet. Kopplingar och statisk el.
10.30–11.00 Zon5: Station T
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Station T
17.45 Buu-klubben: I Mumindalen Finsk-japansk tecknad serie. Del 9 av 16. Det osynliga barnet, del 1 av 2. Too-ticki hämtar lilla osynliga Ninni till Muminfamiljen för att de skall göra henne synlig igen.
18.15 TV-nytt
18.30 Obs. Aktualiteter.
19.00 Citykocken. Del 9 av 10. Knappta veckor till öppningen av Ollies restaurang och inget verkar bli fär-digt i tid. Hur ska han hitta olja och kryddor längs Londons metrolinje?
19.30 Demokratins långa väg Del 1 av 4. Ett folk mobiliseras. För 100 år sedan fick vi allmän och lika rösträtt. Historien börjar med att folket bygger sina möteshus och Fin-land blir självständigt.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Filmproducenten.
20.50 Cleo. Svensk dramaserie. Del 13 av 27.
21.20 The Dave Matthews Band Konsert från New York, 2005. Dave Matthews Band har sålt över 32 miljoner skivor under de senaste 14 åren och har också sålt fler kon-sertbiljetter än något annat band i Nordamerika.
22.15 Schmelvis – på jakt efter Elvis judiska rötter. Humoristisk doku-mentär.
23.05 Oddasat. Nyheter på samiska.
23.20–0.03 Eftersnack.

5.55 Ettans mor-gon-tv [88593583]
9.15 En bit av him-len [2569470] En främling kommer till ön och verkar hysa onda avsikter.
10.10 FST: Rymdmapp [4562813] Strålning avslöjar stjärnornas födelse, exploderande stjärnor och svarta hål.
10.20 FST: Formel 5 & 6 [5841748] Elektricitet. Kopplingar och statisk el.
10.31 FST: Zon5: Station T [100002090]
11.00–11.05 Tv-nyheter [29922]
12.30 Street USA [3564] Del 3 av 3. N.Y.C.
13.00–13.05 Tv-nyheter [43583]
14.15 A-talk [72274]
15.00 Tv-nyheter [70038]
15.05 Diagnos: Mord [3580019] Amerikansk kriminalserie. Övertygelsen 2/2.
15.50 Basaren: Mundo [8505477]
16.00 City Folk [5545] Kosice. Repris.
16.30 Släktträdet [2670] I textilkonstnär Riitta-Liisa Haavistos släkt har skickliga fingrar överförts från mor till dotter i århundraden.
17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [82835]
17.10 Familjeliv: Efter skilsmäs-san [97748] Dokumentärserie.
17.40 Nyheter på teckenspråk [1693090]
17.45 FST: BUU-klubben: I Mu-mindalen [55552] Del 9 av 16: Det osynliga barnet, del 1/2.

18.15 FST: TV-nytt [422038]
18.30 Nyhetsrubriker [68670]
18.35 Droppen [3684583]
18.40 Världens skatter [888670] Uluru.
18.55 Närkontakt av första gra-den [878293] Pojkarna har byggt ett UFO-observatorium på vinden och ikväll rusar kometen förbi jorden.
19.10 Suopursu kukki [3586212] **FILM** Finskt drama från 1947. I rollerna: Rauli Tuomi, Ritva Arvelo, Ghedi Lönnberg, Eeva-Kaarina Volanen. Regi: Toivo Särkkä. SV.
20.30 Tv-nyheter och väder [75309]
20.55 Sportrutan [3387699]
21.00 A-zoom [941] Från vidvinkel till närbilder.
21.30 Heaven [2668309] **FILM** Tysk-italiensk thriller från 2002. I rollerna: Cate Blan-chett, Giovanni Ribisi, Remo Girone. Regi: Tom Tykwer.
23.05 Tv-nyheter [5379748]
23.15 Kulturnyheter [4015361]
23.20 FST: Kvällsnytt [4014632]
23.25 Rose och Maloney (R) [521748] Fallet med tonårsmördaren 1/2. En fullvuxen ung man bedyrar att han inte är skyldig till mor-det som begicks när han var minderårig. Rose är övertygad om att han talar sanning.
0.10–0.20 Euronews [6344626]

6.30 YleX Morgon [23115477]
9.15 Regionala nyheter [4055748]
10.35 Respasset: Sydki-ne-siska delikatesser [1364361]
11.25 Gänget och jag [4488212]
11.50 Fiskedrag [1205729]
12.15 När storken sviker [641496] Del 4 av 5.
12.45 Lilla täppan [518039] Del 4. Hur man kan in-reda en balkong så att den blir mysig för tre katter.
13.15 Gympa: Core [901651]
13.45 Ung tjej i Berlin [112729]
14.10 Ben Casey [6069496]
15.00 Spelnytt [1800]
15.30 Djuren i mitt liv: Steve och Trude i USA [4187]
16.00 6ton [82361] Falsk träff.
16.21 Maestro [105049903]
16.25 Skämt, skämt! [5064212]
16.26 6ton [100598125] Supergroupies.
16.48 Juri, rymdman [305059767]
16.51 Hoota & Snoz [108722125]
16.55 Postis Per [8358125] Häftigt åskväder.
17.20 Lilla tvåan [63800]
17.50 Regionala nyheter [3597748]
18.00 Tv-nyheter och ekonominyheter [17458]
18.15 Tvåans värväder [2400449]
18.20 Provins [799212]
18.35 På riskgränsen: Tonnfiskmän [7923090]
19.25 Fiskedrag [510057]
19.50 Livets nödort [3530800]
20.00 V75-travet [1816]
20.30 Rent liv [4877]
21.00 Fatta micken [38125]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8083545]
22.05 Den hårda lagen: Kriminella avsikter [9914293]
22.50 Rope of sand [8200670] **FILM** Am äventyr från 1949. I rollerna: Burt Lan-caster, Paul Henreid, Claude Rains. Regi: William Dieterle.
0.30–2.00 Tellus-frågesport [6946404]

6.25 Godmorgon Finland [13994477] Nyheter och aktuali-teter.
9.10 Hollyoaks [7926212]
9.40 Vinstpottens korsord [9961835]
10.10 Emmerdale [9879800]
10.40 Köpkanalen [9658458]
12.55 Vinstpotten [5459038]
13.40 Geniet [999212]
14.20 Syster och syster [8369545] Holly gillar inte alla Bens beundrare och försö-ker i sin tur göra Ben svartsjuk.
14.45 Vinstpotten [901632]
15.15 MTV3.doc: Korkokenkien lumo [7186125]
16.15 Matstället (R) [403908]
16.30 Vinstpotten [439019]
17.00 De vackra och de djärva [430748]
17.30 Emmerdale [433835]
18.00 Storständning [434564] En engelsk doku-såpa om två brittiska städande damers hygien-attacker i New York.
18.30 Bostadsmarknaden [442583]
19.00 Sjuans nyheter [981477]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [759496]
19.25 Dagens Väder [7124854]
19.30 Du är vad du äter [559212]
20.00 Bästa bantaren [268583]
21.00 Inga ledtrådar [880729]
22.00 Tians nyheter [617800]
22.20 Resultatrutan [9172903]
22.30 Formel 1-studio [337632] Monaco.
22.35 Rocky III [3844380] **FILM** Amerikansk action från 1982. I rollern: Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young. Regi: Sylvester Stallone.
0.30 Reba [3857423]
1.00 Nöjesnytt [6316046]
1.15 Vinstpotten [5255794]
2.15–6.45 Den rätta [40271171]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. **6.50** Betrak-telse.. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till sista delen av sagan om Guldhönan, skriven av Anna Wahlen-berg och uppläst av Astrid Olhagen. **10.00–14.00** Mittpådan. Program-ledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålands-nytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangs-tips. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:15. **12.30** Sa-gostunden. Veckans samtliga avsnitt reprireras. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Veckans gäst. Även lördag 13:00 **14.00** Ålandsnytt. **14.03–16.00** Firamix. Programledare: Kjell Bränd-ström. Ring direkt till programmet 17855, messa 0457-0017855, faxa 26520. Förhandshälsningar: Ring 26 060, e-posta: firamix@radiotv.ax, postadress PB 140 22101 Ma-riehamn. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firamix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Program-ledare: Tony Wikström. **17.00** Ålands-nytt. **17.45** Kulturen. Från 12:15. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. **18.06** Musik. **18.15** Evenemangs-tips. **18.20** Musik. **18.30** Gäst i Go-morron-studion. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. **19.10** Åland i dag. Från 16:15 – 17:00. **20.00** Ålandsnytt. Från 18:03. **20.03** Åland i dag. **20.40–21.45** Betraktelse. Från 6:50. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INEOKANALEN

När Strandgatan blev Broadway
Från musikinstitutet till stadshuset. Längre än så är inte redan rent geografiskt. Men se och hör alla upplevelser ungdomarna skapar när de tar oss in i musikalens värld.

Nyankortsvinnare:

Marita Parkkinen
Mariehamn

Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Den här typen av påhopp gör mig förbannad.
ROBERT LIEWENDAHL

Krönika / Mosse Wallén

Nu kommer det: Ålands konstlotteri

Med jämna mellanrum droppar de in genom brevluckan, konvoluten från mina två konstföreningar. Sedan många år är jag medlem i Sveriges Allmänna Konstförening, SAK, och i konstföreningen Våga Se. Bägge är egentligen stora konstlotterier. Så här går det till; man betalar en avgift motsvarande 50–60 euro per år. För pengarna köper föreningen upp mängder av konstverk som sedan lottas ut bland medlemmarna. Det handlar om allt från dyra skulpturer och oljor till billigare akvareller och grafiska blad. En gång om året lottas konstverken ut.

Hittills har jag aldrig vunnit.

Men medlemskapet i SAK ger dessutom varje år en fin bok om någon konstnär och Våga Se ger – förutom lotten – ett av cirka 30 grafiska blad ur en liten katalog. Kända och halvkända namn. Jag är nöjd och fortsätter hoppas på den stora vinsten. Just nu hoppas jag på Jan Håfströms akryl ”Betraktaren”, en tuff bild av Mr Walker, alias Fantomen och nästhögsta vinsten i höstens SAK-dragning. Får jag inte den, hoppas jag på någon av de mindre vinsterna. Ungefär så. Jag är dessutom med i Bonniers konstförening. Här dras 5 euro per månad från min lön, arbetsgivaren bidrar med lika mycket eller mer, och så köps det konst som lottas ut bland medlemmarna. Inga fina utskick och inga gratisblad. Jag har vunnit en gång. Ett fint blad av Olle Bonniér.

Nåt liknande – alltså ett årligt konstlotteri – vill jag att vi drar igång på Åland. Skalan på det hela blir naturligtvis mycket blygsammare men kunde på sikt bli en del av vår kulturella vardag. En annan konstspridande idé – från Helsingfors – är den geniala lösningen på problemet med presenter till 50-åringar eller andra jubilarer. Dom som har allt. Det var 1997 som poeten Tommy Tabermann fyllde 50 år och hans vänner bad konstnären Carolus Enckell göra konstverket ”Tommy”. Det grafiska bladet såldes sedan bland vännerna. Slutresultatet blev att Carolus fick betalt, tryckningen betalades, Tommy T fick originalet och de pengar som blev över och alla hans vänner slapp lindrigt undan. På köpet fick de ett fint grafiskt blad! Och Tommy blev s-riksdagsman. Inte på kuppen, utan tio år senare, i våras. Så kan det gå.

Och varför skriver jag det här?

Och varför är jag så snäll? Varför bökar jag inte och härjar på som jag brukar i min krönika? Har det tiltat? Näj, det har inte tiltat. Jag tycker bara att vi borde ge oss chansen att göra det lite vackrare hemma. Jag vill lungt och stilla slå ett slag för det estetiska och tycker vi ska ge konsten och våra konstnärer ytterligare en möjlighet. Inte bara att komma ut till oss utan även in hos oss. Bli lotterikonstsamlare! Om inte annat så skulle ett stort och brett årligt åländskt konstlotteri ge oss otaliga konstdiskussioner vid middagsborden på både våta och torra fester landskapet runt. Många minns säkert hur vi eldade på när konstnären Robert Hancock var konstskribent på Tidningen Åland på 1970-talet. Han hade åsikter om det mesta som ställdes ut och kröp aldrig för någon. Tänk på hur ljuvligt vi grälade om vad som var konst och vad inte, om fult kontra vackert. Tänk vad engagerade vi var och hur mycket vi plötsligt visste om konstnärerna och hur många utställningar vi sprang på. Det är ungefär dit jag vill få oss igen.

Minigolf i Österhamn

■Diskussionen om minigolfbanan i Österhamn har gått snett. Det handlar inte om att vara för eller emot **Dennis Janssons** förslag. Ingen har mig veterligen uttalat sig emot hans idéer och förslag till minigolfbana. Inte jag och inte heller någon annan i Tekniska nämnden. Vi har alla funnit DJ:s förslag intressant för Mariehamn. Vad det handlar om är placeringen av den banan och stadens löfte om att ställa det utbudna området till förfogande för en mini-golfbana av traditionellt snitt som ersättning för Fonsells bana som måste bort för KK-husets skull.

Staden har redan för flera

år sedan givit ett sådant löfte. Min känsla för moral och etik säger att ett löfte är ett löfte och skall hållas. Befriad från löftet blir man först om den som fått löftet avstår från det man blivit lovad. Jag har sagt det tidigare och jag säger det igen – jag medverkar mycket gärna till att hitta en annan attraktiv

plats för Dennis Janssons anläggning. Det kan ju ändå inte vara så, att den enda tänkbara platsen på Guds gröna jord för DJ:s bana är just denna fläck i Mariehamn.

Folke Sjölund

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Signaturen Ewelina är inte Evelina. Den person som skriver mess under signaturen ”Ewelina i 8a” är inte **Evelina Sandberg** som går i åttan i Strandnäs högstadieskola. **Red.**

■ ■ Ett stort tack till tjejerna i biströn på m/s Eckerö! För att ni alltid är så Glada :-)
040.

■ ■ Till singel killen...hur f.n ser du själv ut?...Med tanke på att du är singel! Säkert mager som en högfäfel & ful som ett spöke!
040.

■ ■ Du ”kärigen”, kan bara tala om att för det första har jag aldrig gnällt på vare sig på jobbet, folket runt omkring mig. Jag är DEFINITIVT INTE egoist bara för att ha levit ensam. Jag jobbar dagligen med människor & är på alla vis omtyckt av kollegor & framför allt så har jag ingen lust att gå med näsan i vädret. Jag må vara överviktig men inte skitviktig. & till er kräsna karlar kan jag bara säga... ta lärdom efter de utländska killarna...de vet hur en kvinna ska uppvaktas oberoende om man är knubbis eller smal. **Tack för mig.**

■ ■ Hej jag undrar om man får ta med sin minderåriga flickvåns kompis till Dinos nu när det är rökfritt? Man kan ju inte gå och fika någonstans nu mera. **0457.**

■ ■ Jag önskar att många hittar till café Bönan i sjökvarteret! Vegetariskt och ekologiskt utbud är en del av nöjet, personligt varmt bemötande ett annat, och att linser och hummus fick min kropp att sjunga glädjetoner :-)
S.

■ ■ Tack Patrik Landell för din fina insändare i Nyan i går. Det är precis så det är med Dennis alla affärer och bidrag. **Egen företagare.**

■ ■ Nej, för f-n Patrik, nu blev det pinsamt. Jobba istället för dessa skriverier. **Entreprenör.**

■ ■ Bra, Patrik Landell. Mycket bra skrivet om Dennis. **040.**

■ ■ Vem roar sig med att ”spetsa” en liten stackars harunge på motionsbanan i Jomala, och lämnat

den kvar där? Skäms på dej!
Berörd motionär.

■ ■ En bil som kommit för att stanna... En sådan vill då inte jag ha. **0457.**

■ ■ Till en anställd. Jag skrev ej att Kantarellen stängde 19.00. Skyltarna angav 21.00, men ni stängde 20.00, vilket en liten lapp på dörren visade. De andra affärerna höll vardagstid. **0457.**

■ ■ Finns det någon som skulle vilja ta hand om en vattensköldpadda som behöver ett nytt hem? Har det trångt för närvarande i ett babybadkar. **Svar till 040 879 2111.**

■ ■ Du tjejen på Holmbergs i onsdags med svart kjol som tittade mig i ögonen (hade grön t-skjorta) träffas? Ring eller messa mig =D Hehe **040 555 39 07.**

■ ■ Bra talat, kärigen... **0457.**

■ ■ Killen som gillar XL-tjejer: Jaså, då är du en av de få. Hur gammal är du, e-mail? **XL.**

■ ■ Jag gillar den nya servitören på Dinos. Hon är jättesöt. Singel eller? **040.**

■ ■ Varför menar du att jag drömmer om 700 skott i minuten? Det är alltså kapaciteten, ej riktig firepower dummy!
Stg 7, 62.

■ ■ På tal om mördarsniglar: Kan någon berätta vart man ska lägga ”liken”? Knappast i kompost, trots sitt organiska innehåll - eller? Bland brännbart? Vad säger MISE & Renhållningen? **Snigeldödaren.**

■ ■ Det fulaste som existerar är då tjejer blir piliska, då får de tydligen göra vad som helst.

■ ■ Samma regler gäller ej en vecka senare uppenbarligen!
040.

■ ■ Svar till den rutinerade:-) Du

kanske har en massa skit i huvudet, i mitt huvud står IQ På 139. Att jag är överlägsen dej står helt utom rimligt tvivel.ha trots det, en trevlig fotbollshelg hoppas IFK vinner. **KE HUD FLE.**

■ ■ En tjej: Mina vänner tar mig för den jag är, men de flesta killar tycker inte om mitt utseende. De som gillar det är upptagna. 48 år: Jag är själv 18 och vill ha en pojkvän som är i min ålder eller ett par år äldre. Jag tror du förstod mig lite fel..
XL.

■ ■ Haha, att dra in sådana stålar svart är ju inge problem i ”rättrådiga” Sverige. Att just den där ”Nisse Hulten” verkligen har jobbat kan man ju tvivla rätt starkt på. Ett typiskt hjon, sugen på mycket pengar utan att behöva jobba = Exakt som så många av dagens ungdomar, som sätter någon sorts inofficiell ”ära” i att gör så lite som möjligt för så mycket som möjligt. **Hjon.**

GODBY TEL 43 250

Basic FLEECEFILT

130 x 170 cm i olika färger

2,10

Gäller så långt lagret räcker

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

allt du behöver

~ ändå klöver över!

ATG OMBUD

WARD 09-20 • LÖRD 09-16 • SÖND 12-16

■ ■ Hur blir man med i unga Åland? **Kostar det ?**

■ ■ Kanin tillvaratagen i Godby 24.5. Fås mot beskrivning. **Tel. 050 554 1533.**

■ ■ Jättesvårt hitta en parkering vid Gullåsen! Verkar bara vara personallens privata platser överallt! Kanske bäst att lämna bilen hemma och gå ca 15 km in till Gullåsen. Kanske tar jag helikoptern nästa gång. **0457.**

■ ■ Det var bra skrivet av signaturen ”den rutinerade” angående KE HUD FLE och hans jälande utan mening! **Trött på skrotsnack!**

Dagens MMS-bild

■ ■ Så här stor snigel hittar man i Lövä, Vårdö när man är ut och rastar hunden på kvällarna. Från **040.**

HÄLGE

ZITS

”Ett transparent system för valfinansiering är inte bara viktigt för att politiken skall behålla sin trovärdighet nationellt. I potten finns också Finlands internationella anseende.

KENNETH MYNTTI | LEDARE I VASABLADET

ledare

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

Annika allena Annika Kullman

Ge mig obetydliga ögonblick

Det är de små stunderna som gör det. Ögonblick som egentligen borde passera obemärkt till historien, men som fastnar. Jag sorterar i mitt inre kartotek och kastar studentbaler, bröllop och han där var han nu hette åt sidan. Och där ligger de. Minnena som betyder mest.

Pappa och jag som pilkar strömning en varm sommar dag. Det är vindstilla och fisken nappar inte. Men vad gör det. Det är en högtidsstund. Pappa pratar om hur strömningen vandrar och jag lyssnar med ett halvt öra. Solen i mitt ansikte. Just i det ögonblicket hade jag inte kunnat tänka mig en bättre plats på jorden.

Den där regniga vårdagen jag spelade alfaphet med kära mormor. Hur vi småkivas om ett ord är ett ord eller inte ett ord. Hennes min när hon vinner över mig. Raden av små fyrkantiga brickor och den tejpad spelplanen.

Det är de små gesterna som betyder mest. En lapp jag hittar i min jackficka en kall vinterdag när jag gräver efter snorpaper. Hur jag vecklar ut pappret med frusna händer och tinar upp inifrån av de präntade orden.

En kram från en vän, en oplanerad picknick. Det är lätt att göra mig glad.

Mammas telefonsamtal varje söndag under studieåren. I efterhand kan jag kan inte särskilja en enda av våra pratstunder, men det var alltid så skönt att höra hennes röst.

Det är kontrasterna som gör det. Livet bjuder på perioder av känslostormar. En olycklig sommar jag inte minns en enda solnedgång ifrån, trots att det måste ha funnits hur många som helst. Ett år av total lycka när ingenting verkade kunna ta ner mig på jorden. Efter regn följer solsken, sanna mina ord.

Den där gången vi blev sittande på bildäck i trettio graders värme. Känslan av att andas frisk luft när vi äntligen släpptes ut. Jag var bara ett barn, men minns det som i går.

Det är avskeden som betyder mest. De sätter sig. Människor man vet att man aldrig kommer att se igen lämnar ett tomrum. Jag tänker på tanten som bodde granne med mig i Lund och som alltid hälsade så glatt. Hon hade ett ansikte som avspeglade hennes ungdoms skönhet. Säkert var hon en donna medan det förra seklet fortfarande var ungt. Nu kommer jag aldrig att träffa henne igen. Kanske är hon rentav död.

En vän jag sade hej då till i Frankrike för sju år sedan. Hon bor i Tyskland och vi hör inte mer. Jag minns inte hur vi träffades, men jag minns när vi sade hej då och vi ses igen.

Ge mig känslostormar, jag tackar och tar emot. Ge mig obetydliga ögonblick, avsked och små gester. Jag kommer inte att minnas dem alla, men vissa sätter sig. Bland alla högtidliga storslagna minnen finns dom. Ni har dom också. Varenda en av er. Det är bara att leta i ert inre kartotek.

Sjukskrivning på deltid välkommen reform på hälft

Möjlighet. Inte hacka en halv lök i stället för en hel, men deltidssjukskrivning ger möjlighet till en skonsammare återgång till arbetslivet. Systemet borde dock utvecklas ytterligare. Foto: ERKKI SANTAMALA

Möjligheten att mjuklanda i arbetslivet efter en sjukskrivning infördes också i Finland vid årsskiftet. Hittills har reformen dock inte blivit den framgång som många hoppats på.

Det har länge varit en brist i det finländska systemet att det inte funnits möjlighet till sjukskrivning på deltid. Lagstiftaren här har utgått från att man antingen är så frisk att man kan arbeta eller så sjuk att man skall avstå. I många fall har detta lett till att tröskeln för en återgång till arbetslivet blivit alltför hög.

Det har handlat om allt eller intet, något som varken nyttat arbetstagaren eller arbetsgivaren. För många har återgången till arbetslivet helt enkelt omöjliggjorts och det finns säkert också fall där arbetstagaren återkommit, men inte kunnat återgå till sina gamla uppgifter. På det sättet har värdefull arbetskompetens kunnat gå förlorad.

Att en återgång till arbetslivet kan vara svår bygger inte på antaganden utan har bekräftats i undersökningar. Sirkku Kivistö vid Arbetshälsoinstitutet har i sitt licentiatarbete undersökt återgången till arbetet efter långa sjukskrivningar. Kivistö, som nu ingår i den arbetsgrupp som skall följa upp sjukledighetsformen, berättar i senaste numret av FPA-bladet att det visat sig att det kan vara problematiskt att komma tillbaka till arbetslivet redan efter en sjukledighet på tre veckor. Hur man lyckas beror både på hälsotillståndet hos den som återkommer, på stämningen bland arbetskamraterna och inom arbetsledningen samt på personalresurserna.

Kivistö tror att den möjlighet till partiell sjukskrivning som nu införts kan vara till nytta men betonar att det är viktigt att den sker frivilligt i samarbete mellan arbetstagare och arbetsgivare.

Den reform som blev verklighet vid årsskiftet innebär att man efter en sjukskrivning på heltid med sjukdagpenning i 60 dagar kan bli sjukskriven på deltid med partiell sjukdagpenning. Det handlar om en frivillig överenskommelse där den sjukskrivne får arbeta högst 40-60 procent av den normala arbetstiden.

Men det måste också finnas en bedömning att deltidssjukskrivningen inte äventyrar själva tillfrisknandet, det vill säga att man börjar arbeta fast man egentligen borde fortsätta att vara sjukskriven på heltid. Man skall kunna återgå till heltidssjukskrivning efter en deltidperiod.

På förhand uppskattade man att så många som 9.000 personer redan under detta år skulle kunna utnyttja den nya möjligheten. Det verkar dock vara trögt före i portgången. Under det första kvartalet kom det endast in drygt 750 ansökningar.

Trots att vi säkert kan räkna med att intresset ökar efter hand så finns det skäl för dem som nu följer upp reformen att fundera över om inte lagstiftaren redan från början

varit alltför försiktig. I de övriga nordiska länderna har möjligheten till deltidssjukskrivning redan funnits i många år.

I Sverige och Norge har man rätt till deltidssjukskrivning när arbetsförmågan bedöms ha försämrats med en fjärdedel och även i Danmark finns möjlighet till sänkt sjukdagpenning i proportion till den nedsatta arbetsförmågan. En mycket viktig skillnad är att man i de övriga nordiska länderna kan bli deltidssjukskriven redan från början, alltså utan att först förlora den fulla arbetsförmågan.

Den reform som infördes vid årsskiftet är ett välkommet första steg, men frågan är om inte flexibiliteten i systemet med det snaraste borde utökas ytterligare i nordisk riktning. Med dagens system riskerar vi fortfarande såväl för mycket sjukfrånvaro som för mycket sjuknärvaro i arbetslivet.

Jan Kronholm

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgärdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning: Posten: vard kl 6.30-14, tfn 636 752, lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15, tfn 23 444.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist
tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 – 16.9.2007					
M:HAMN 3) 03.45 L 14.45	ÅBO → 08.00/09.10 → 20.15/21.15	M:HAMN → 14.35 → 01.25 L	M:HAMN 04.25 14.45 1) 01.35 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 2) → 07.00/08.00	M:HAMN → 23.45 → 03.45 L → 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15			

L = Långnäs

1) Charter 25-27.5. Inställt 28.5
2) Charter 25 & 26.5, 27.5 avg 19.30. Inställt 28.5
3) Charter 26-28.5. Inställt 29.5

SILJA LINE

A member of AS Tallink Grupp

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK

www.tallinksilja.fi

Torggatan 14, tel 16 711

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

Check-in senast 30 min. före avg.

18.00²⁾–00.50 → 01.00¹⁾–10.00
10.00 –05.00²⁾ ← 04.50 –18.00¹⁾

1) Inställt 7.6, 9.6, 11.6 2) Inställt 8.6, 10.6 samt 12.6 05.00

ÅLANDSTRAFIKEN 16.3–10.6.2007

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR

Måndag–torsdag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	→ 09.30	07.00 1)	→ 08.30
16.00	→ 17.30	13.00	→ 14.30
15.30	→ 12.00	19.00	→ 20.15
22.30	→ 19.00	12.30	→ 09.00 1)
		18.30	→ 15.00
		00.05	→ 20.30

Fredag–söndag

1) Ej söndagar

Avvikelse: Svenska Nationaldagen ons 6.6 enl söndagstidtabell.

Buss Sto–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Aven buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50
10.15 M	→ 15.30	23.45 M 1)	→ 10.00
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	→ 08.45
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00
23.40 M	→ 16.45 1)	04.25 M	→ 17.30
07.45 M	→ 18.00		
03.20 L	→ 20.10		

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	→ 07.35	
14.25 M	→ 19.50	
23.45 M 1)	→ 10.00	
14.10 M	→ 08.45	
01.00 L	→ 21.00	
04.25 M	→ 17.30	

1) Gabriella avvikande trafik: 9.6 Sto–Mar kl 20.30–03.20. 10.6 Mar–Hel kl 03.30–14.00.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 10 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Från Åland

CITY TRAVEL

Tel. 529 370, info@citytravel.ax

Till Åland

DESTINATIONÅLAND

www.destinationaland.com
Tel. 529 360
info@destinationaland.com

Välkommen!

Turlista t.o.m. 14.6.2007

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Dagligen	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **OBS! Lokala tider i turlistan.**

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn 10.00 → Sto 15.45

OBS! Ny avgångstid from 1/1 2007

Sönd-tisd 18.00 → Sto 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Mamma Mia i Helsingfors

Avresa: 1.6

Pris: 225€/vuxen
179€/barn under 12 år
79€ enbart konsertbiljett

SUNDQVISTS RESOR

Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111

FREDAG 25 MAJ 2007

dagens ålänning

“Det finns inga fel på den”

Dagens ålänning, **André Strandell**, står utanför Esso vid österleden och väntar på assistans. Avgasupphängningen måste bytas på hans Opel Calibra.

– Avgasröret är löst. Det slår i marken när man kör, förklarar han.

Han är själv ingen stor bilentusiast och överlåter gärna meckandet åt Essopersonalen.

– Jag köpte in bilen som den är. Jag har inte gjort så mycket åt den. Det här var väl också ett rätt enkelt jobb, ändå måste jag komma hit.

En händig Essokille kommer ut, hissar upp bilen och byter i en handvändning avgasupphängningen. Pappa **Brage Strandell** övervakar så att allt går rätt till.

Bilen köptes in från Sverige för två och ett halvt år sedan. Men André börjar redan känna sig redo att sälja den vidare. Varför?

– Jag skulle vilja ha en ny bil. Men jag kan inte säga någonting negativt nu om jag ska sälja den.

Bilen står också till salu på torget i Nyan.

– Du kan få sponspengar om du lyckas sälja den. Ett par hundralappar, lockar Brage.

Hur mycket ska ni ha för bilen?

– Sex och nio kanske, spekulerar Brage.

– Sluta säga priser. Det får vi diskutera sedan, säger André.

Varför ska man köpa just den här bilen?

Både André och Brage funderar ett bra tag. Lite för länge

Bil till salu. André Strandell köpte sin Opel Calibra för två och ett halvt år sedan från Sverige. Men nu är han redo att sälja den vidare.

för att verka övertygande faktiskt. Slutligen kommer Brage med några hårda argument:

– Den är i mycket gott skick. Det finns inga fel på den, ingen rost. Framdäcken är också nya.

Avgasupphängningen torde numera också vara i skick.

Vem vill ni hälsa åt?

– Ingen nämnd, ingen glömd brukar man väl säga.

TEXT & FOTO: JENS FINNÄS
ns.finnäs@nyan.ax
tfn 528 466

vädret

Fredag

17/10 15/10

17/+9

Lördag

18/10 11/+9

18/10

Söndag

18/+8 12/+8

18/+8

Måndag

23/12 14/10

23/12

Europa i dag

–20 –15 –10 –5 0 +5 +10 +15 +20 +25

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

METEOROLOGISKA INSTITUTET

dagens rätt

Lövbiff med bananfyllning

8 lövbiffar smör
2 bananer, omogna/gröna
1 röd paprika
0,5 g saffran
1 krm citronpeppar
1 tsk salt
1 krm malen svartpeppar

Skala och mosa bananerna. Kärna ur och finhacka paprika. Blanda banan, paprika, saffran, citronpeppar och salt.

Salta och peppra köttskivorna och fördela fyllningen på dem. Vik ihop köttskivorna och fäst med tandpetare. Stek biffarna i lite smör i en stekpanna 1½ - 2 minuter på varje sida.

Servera till potatishalvor och grönsallad.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

CHIPS

Long Fries

750 g (1,99/kg)

149 st

Gäller 25-26.5

MATHIS

Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.aland.fi

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Fredag 25.5

Lättrimmad gravlax med dillstuvad potatis (GH)

Plommonspäckad griskarré, skysås (GL)

Vegetarisk Janssons frestelse (G)

Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Nyhet!

BLÅKLÄDER

71€

Den smarta zipoff-byxan förvandlar du till shorts på 2 sekunder

ÄNTLIGEN har den grå kamouflagebyxan kommit!

Kneqorn

Godbyv. 21, tel 14 587, fax 19 587,
e-post: knegam@aland.net
Öppet: må-tö 8-17, fr 8-16, lö 11-14

Montering av **SOLSKYDDSFILM**

6-12 juni

5 års garanti.

Boka nu!

DAN'S BIL & solskydd

G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

SNYGGA BILAR TILL BRA PRISER!

SUBARU IMPREZA STW 1,6 GL 4WD -00

Medkörd: endast 30 000 km

Ålandssäld 4-hjulsdriven, 1 ägare, fullständig servicebok (kamrem bytt), hög/låg växel, dubbla airbags, elhissar, elspeglar, dragkrok, dubblade vinterdäck.

Knappt inkörd felfri liten farmare!

SPECIALPRIS: 12 900,-

RENAULT LAGUNA BREAK 1,6 -01

Medkörd: 91 000 km

Ålandssäld, 1 ägare, fullständig servicebok (inkl. kamrembyte), aircondition, dubbla airbags + sidoairbags, elfönsterhissar, elspeglar, fjärrstyrt centrallås, AM/FM-stereo. FIN-FIN farmare med all utrustning!

SPECIALPRIS: 11 900,-

VOLVO 460 4d SEDAN -95

Medkörd: endast 95 000 km!!!

Ålandssäld med fullständig servicebok (kamrem bytt), airbag, ABS-bromsar, centrallås, kassettradio, dragkrok, dubblade vinterdäck på fälgar.

Rostfri Ålands-bil med många mil kvar!

SLUMPAS FÖR: 3 900,-

ERbil

Vikingagränd 1 A Mariehamn tfn 14 750, GSM 0400 595 732

Öppet vardagar 10-17

Sommarblommorna är här!

Petunia, tagetes, kantlobelia, strandkrassing, silvrek mm **1,20**

Månadssmultron **1,20**

Ampellobelia, tobaksblomma, verbena, nejlika mm **1,60**

Rosenskära sommarrudbeckia **2,75**

SANDÅSEN

HANDELSTRÄDGÅRD

Öppet: vard 9-19, lörd 9-14, sönd 11-14

Askuddsvägen 19. Tel. 22 060, fax 22 065, Blomsterhörnan tel. 23 220, e-post: sandasen@aland.net